НАБОЇ ДЛЯ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ

ДОВІДНИК МОЛОДШОМУ КОМАНДИРУ ЗСУ, НГУ, ТрО УКРАЇНИ

Щиро вдячні Громадській організації «Об'єднання Наш Рух» за підтримку та активність в просуванні нашого проекту, збору коштів, позитивні відгуки та фінансовий внесок.

НЕ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Короткий і ємний посібник військовослужбовцям ЗС України, Національної гвардії України та Силам територіальної оборони України, виконуючим військовий обов'язок по захисту Незалежності та Суверенності Української Держави, по ідентифікації набоїв для стрілецької зброї. Всі назви та література представлені мовою оригіналу. В книгу включено: фотографій, малюнків та схем – 167 та 7 таблиць. Книга призначена для молодших командирів ЗСУ, НГУ, ТрО України.

QR-код для підтримки нових видань:

ЗОЛОТА КОРОГВА
04071, м. Київ, вул. Оболонська 34/6, тел. /097/ 312-93-81
Gold rohart 5169330523790043 ПриватБанк ЄДРПОУ 39427467 gold_kogort@ukr.net
IBAN UA 52 305299 0000026002045026794 в АТ КБ «ПриватБанк», МФО 305299

Товариство правозахисту ветеранів силових структур.
Дідур О.Л., Шевенко М.С., Тельнюк П.С.

Київ-Львів 2023

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

РЕЦЕНЗІЯ

на довідник молодшому командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України

НАБОЇ ДЛЯ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ

авторський колектив: Михайло Шевенко, Олександр Дітус, Павло Тельник, представники Товариства правозахисту ветеранів силових структур

Довідник молодшому командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України «НАБОЇ ДЛЯ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ» було створено на основі публікації авторів «Зношення російських танків» посібник солдату ЗСУ, НГУ, ТрО України.

На численні прохання військових попередній матеріал було систематизовано, розширено та доповнено сучасними типами патронів та набоїв, що активно застосовуються/використовуються у ведучи воєнних дій.

З урахуванням необхідності створення детального довідника набоїв різних видів стрілецької зброї, автори укомплектували короткий і сумний посібник військовослужбовцям ЗС України, Національної гвардії України та Сил територіальної оборони України, виконуючим військовий обов'язок по захисту Незалежності та Суверенності Української Держави, по ідентифікації набоїв для стрілецької зброї. Всі назви та література представлені мовою оригіналу.

Довідник складається з 6 частин та додатків, окрема інформація подається по пістолетним набоям, автоматним набоям, снайперським та кулеметним набоям, великокаліберним набоям. У змісті додатків представлено: стрільба набоями по танкам, стрільба набоями по легкобронньованим цілям, використання набоїв в кулеметах КІВ та КІВТ. Також надається інформація щодо укупорки набоїв та укупорки набоїв NATO.

Теоретична інформація довідника супроводжується якісними реалістичними фотографіями та малюнками, що дають змогу швидко ідентифікувати набої. Загалом довідник містить 7 таблиць та 167 схем, малюнків, фотографій.

З огляду на вищезазначене вважаємо, що довідник «Набої для стрілецької зброї» може бути призначений для молодших командирів ЗСУ, НГУ, ТрО України та рекомендований до друку.

Начальник кафедри вогневої та спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності НГУ, кандидат технічних наук

полковник **Олексій БІРЮКОВ**

Начальник відділу кадрової роботи

підполковник **Сергій ЗАГОРОДНІЙ**

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

ЗМІСТ

Частина 1. Пістолетні набої 4
Глава 1. 7,62 × 25 мм ТТ 4
Глава 2. 7,62×35 мм СП 7
Глава 3. 9×18 мм ПМ 8
Глава 4. 9×19 мм Parabellum 11
Частина 2. Автоматні набої 15
Глава 1. 5,45×39 мм 15
Глава 2. 5,56×45 mm NATO 21
Глава 3. 7.62 × 39 мм зразка 1943 24
Глава 4. 9 × 39 мм 28
Частина 3. Гвинтівкові та кулеметні набої 30
Глава 1. 7,62×54 мм R 30
Глава 2. 7,62×51 mm NATO 37
Глава 3. 8,6×70 мм .338 Lapua Magnum 42
Глава 4. 9,3×64 мм Бреннеке 44
Частина 4. Великокаліберні набої 45
Глава 1. 12,7×108 мм 45
Додаток 1. Стрільба набоями 12,7 БС по танкам Т-72, Т-80, Т-90 48
Глава 2. 12,7×99 mm NATO .50 BMG 54
Додаток 2. Стрільба набоями 12,7х99 по легкоброньованих цілях 64
Додаток 3. Стрільба набоями 12,7х99 по танкам 65
Глава 3. 14,5 × 114 мм 67
Додаток 4: Стрільба набоями 14,5х114 по легкоброньованої техніці. 72
Додаток 5: Стрільба набоями 14,5х114 по танкам Т-72, Т-80, Т-90 73
Додаток 6: Використання набоїв 14,5х114 в кулеметах КПВ та КПВТ 75
Частина 5. Укупорка набоїв. Позначення на коробках 76
Частина 6. Укупорка набоїв NATO. Позначення на коробках 88

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Частина 1. ПІСТОЛЕТНІ НАБОЇ

Глава 1. 7,62 × 25 мм ТТ

Набої застосовуються в пістолетах «ТТ». Гільзи пляшкової форми, з кільцевою проточкою, виготовлені з латуні або сталі: сталеві без покриття (гс), сталеві плаковані томпаком (гж) та сталеві латуновані (гл). На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

1. 7,62 П гл (П гс, П гж) з кулею **П**, зі свинцевим осереддям.
Вага кулі – 5,49 г.
Куля не забарвлена.

Малюнок 1.1.1 – Набої 7,62 П гл та маркування капсулів

2. **7,62 Пст гл (Пст гж)** зі звичайною кулею зі сталевим осереддяом **Пст.**
Вага кулі – 5,52 г.
Куля **Пст** має більшу пробивну дію, ніж куля **П.**
Вершина кулі пофарбована жовтим або біло-жовтим. Часто зустрічаються партії з незабарвленими кулями.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 1.1.2 – Набої 7,62 Пст гл (Пст гж), варіанти забарвлень куль та маркування капсулів

3. **7,62 ПТ гл (ПТ гж)** з трасуючою кулею **ПТ** або **ПТМ.** Довжина траси – до 400 м.
Вершина кулі пофарбована зеленим.

Малюнок 1.1.3 – Зліва – куля ПТ; Справа – дві кулі ПТМ

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

4. 7,62 mm Pi – виробництва Чехії з кулею **Пст**.
Вага кулі – 5,5 г.

Оболонка кулі виготовлена із сталі, плакованої томпаком чи покрита нікелем.

Малюнок 1.1.4 – Маркування капсулів виробництва Чехії
Справа – зовнішній вигляд набоїв

5. **7,62 mm naboj wz. 1930 z pociskiem «P»** – виробництва Польщі з кулею **П.**

Гільзи сталеві з фосфатно-лаковим покриттям зеленого кольору.

Малюнок 1.1.5 – Маркування капсулів, виробництва Польщі

6. **Cartuse pentru pistolet Calibru 7,62 mm** – виробництва Румунії з кулею **П.**

Малюнок 1.1.6 – Маркування капсулів виробництва Румунії

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 2. 7,62×35 мм СП

Набої застосовуються в пістолетах **МСП «Гроза».** На озброєнні ЗС України перебуває тільки один тип набоїв:

1. «7,62-СП-3 гж».

Патронні упаковки (по 10 штук із п'ятьма обоймами) несуть на собі умовне позначення «7,62-СП-3 гж», причому патронні гільзи не мають звичного маркування на капсулі.

Вага кулі – 7,9 г.

Біметалічна гільза патрона СП-3 споряджається штатною 7,62 мм автоматною кулею ПС від патрона зразка 1943. *Стики куля/гільза та гільза/капсуль герметизуються лаком кольору бордо* .

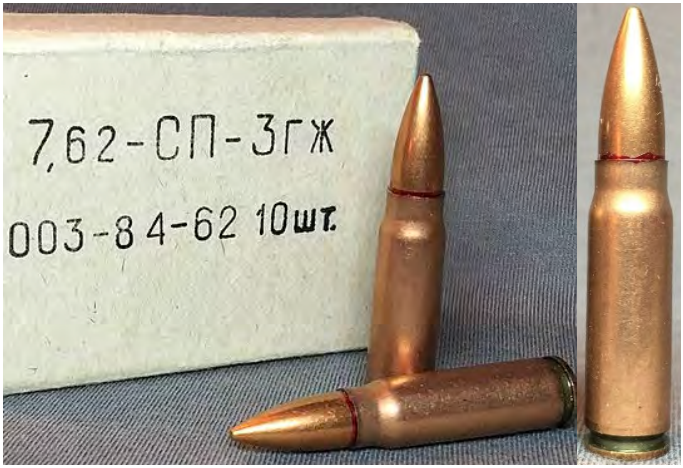

Малюнок 1.2.1 – Набої 7,62-СП-3 гж та їх укупорка

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 3. 9×18 мм ПМ

Набої застосовуються в пістолетах: ПМ, ПБ, АПС, Форт-12, Форт-14, Форт-17 та їх модифікаціях. Гільзи виготовлені з латуні або сталі: сталеві без покриття (гс), сталеві плаковані томпаком (гж) та сталеві латуновані (гл). Стандартна куля – оболонкова, зі сталевим грибоподібним осереддям, запресованим у свинцеву сорочку. Через це, при влучанні в метал або бетон оболонка руйнується, а осереддя через свою форму відскакує від перешкоди, тому стандартна куля патрону 9×18 мм ПМ не в змозі пробити бронежилет. Крім того була велика небезпека рикошетів у приміщенні. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

1. 9,0 П гж (гл): куля **П** вагою 6,1 г зі свинцевим осереддям, латунна гільза.
Куля не забарвлена

Малюнок 1.3.1 – Набої з кулею «П», № 270 означає, що набої виготовлені на заводі в Українському Луганську

2. 9,0 Пст гж (гс, гл): куля **Пст** вагою 5,9 г зі сталевим осереддям. Гільзи – біметал або сталь *покрита зеленим лаком. Куля не забарвлена.*

Стики куля/гільза та гільза/капсюль *герметизуються лаком кольору бордо або фіолетовим.*

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 1.3.2 – Набої з кулею ПСТ, варіанти маркувань

3. 9,0 РГ 028 гж: Набій з кулею підвищеної пробивної здатності. Головна частина кулі має конічне поглиблення, *яке залите червоним лаком*. Вага кулі – 6,3-6,5 г.

Пробиває 4-мм титанову пластину бронежилету ЖЗТ-71М з відстані 50 м.

Малюнок 1.3.3 – Набій РГ 028

4. 9,0 СП7 гж: Набій з експансивною кулею підвищеної зупиняючої дії. Для поліпшення вражаючої дії кулі та кращого розкриття головної частини оболонки на її зовнішній стороні нанесені 6 поздовжніх надрізів.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Вага кулі – 4,95-5,20 г.
Вершина кулі забарвлена у чорний колір.

Малюнок 1.3.4 – Набій СП7

5. 9,0 СП8 гж: Набій призначено для стрільби з бойової зброї за необхідності мінімального руйнування маломіцних перешкод. Наприклад, вона не може пробити обшивку літака та перегородки при стрільбі всередині літака Куля є експансивною, що забезпечується 6-ма поздовжніми насічками на передній кромці оболонки. Вага кулі – 3,7-3,9 г.
Вершинки кулі пофарбовано у темно-фіолетовий колір.

Малюнок 1.3.5 – Набій СП8

6. 9х18-7 ППМ 9С – Є сучасним Українським набоєм що вироблявся у Луганську з 2003 року, фактично це набій 9,0 П гж (гл): куля **П,** але вагою 7,0 г зі свинцевим осереддям, гільза сталева лакована.

7. 9х18 УСПгс (ППМ9С.00.000.УС) – Є сучасним Українським набоєм що вироблявся у Луганську з 2007 року, фактично це набій 9,0 П гж (гл): куля **П,** зі свинцевим осереддям вагою 6,8 г та зниженою початковою швидкістю, гільза сталева лакована.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 4. 9×19 мм Parabellum (9x19 мм NATO)

Набої застосовуються в пістолетах, що надають Україні наші партнери: Glock 19, Glock 17, Beretta M9, Jericho 941, Sarsilmaz SAR 9; пістолетах-кулеметах: Heckler & Koch MP5 та їх модифікаціях. Гільзи набою 9x19 випускаються як латунні, так і сталеві, покриті міддю. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

1. EMB Police 9×19 мм Parabellum, Австрія – Набій із малорикошетуючою експансивною кулею з конусом та 6-ма поздовжніми насічками у верхній частині. Вага кулі – 5,0 г. *Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.1 – Набій EMB Police

2. DM91 9×19 мм Parabellum, Германія – Набій з бронебійною кулею з вольфрамовим осереддям. Пробиває сталевий лист завтовшки 4 мм з відстані до 50 м. Вага кулі – 5,7 г. *Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.2 – Куля DM91

3. BALL 7 HP 9×19 мм Parabellum, Норвегія – Набій для пробивання бронежилетів. Пробиває 3 мм сталь на відстані

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

до 75 м. Вага кулі – 6,75 г. Стики куля/гільза *герметизуються червоним лаком. Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.3 – Набій BALL 7 HP

4. BALL NON-TOXIC 7 HP 9×19 мм Parabellum, Норвегія – Набій з повністю сталевою кулею для пробиття бронежилетів. Пробиває 3 мм сталь на відстані 75 м. Вага кулі – 7,1 г. Стики куля/гільза *герметизуються червоним лаком. Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.4 – Набій BALL NON TOXIC 7 HP

5. FRANGIBLE NON-TOXIC 6 9x19 мм NATO, Норвегія – Набій з безрикошетною кулею, яка розпадається при ударі з твердими цілями. Ідеально підходить для стрільби у приміщеннях. Матеріал кулі – спечена мідь-олово. Вага кулі – 6,5 г. *Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.5 – Набій FRANGIBLE NON-TOXIC 6

6. 9MM BALL NATO M882, США – Набій стандартний армійський. Вага кулі – 7,26 г. *Куля не забарвлена.*

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 1.4.6 – Набій M882

7. Winchester +P+ Ranger Talon JHP, США – Поліцейський набій з експансивною кулею з конусом та 6-ма поздовжніми насічками у верхній частині. Вага кулі – 9,53 г. *Куля не забарвлена.*

Малюнок 1.4.7 – Набій Winchester +P+ та розкриття головної частини кулі при влучанні в перешкоду, що викликає високу зупиняючу дію

РФ – велика кількість боєприпасів попадає в ЗСУ від «надійного постачальника» боєприпасів – росії, у якості трофеїв. Набої калібру 9х19 випускаються в росії в трьох модифікаціях для зброї їхнього виробництва, у війська ЗСУ «надходять» усі три типи набоїв:

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

8. 9х19 ПС гж (7Н21) – Набій з кулею зі сталевим осереддям. Вага кулі – 5,4 грами. Куля пробиває 4 мм сталеву плиту на відстані 30 метрів. *Вершинка кулі забарвлена в чорний колір.*

Малюнок 1.4.8 – Набій 7Н21

9. 9х19 ПП (7Н30) – Набій з кулею підвищеного пробиття. Вага кулі – 5,5-5,8 г. Куля пробиває 7-мм сталеву плиту на відстані 7 м або 4 мм з 60 м. К*уля сталева незабарвлена.*

Малюнок 1.4.9 – Набій 7Н30

10. 9×19 ПБП (7Н31) – Набій з кулею підвищеного пробиття. Куля має осереддя із високоміцної термозміцненої сталі, носова частина якого виступає з оболонки. Ці набої вважаються набоями з підвищеним тиском і **не рекомендуються для використання в пістолетах,** а тільки в пістолетах-кулеметах. Вага кулі – 4.1 г. Куля пробиває 8-мм сталеву плиту на відстані 7 м або 4 мм з 60 м.
Головна частина кулі забарвлена в чорний колір.

Малюнок 1.4.10 – Набій 7Н31

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Частина 2. АВТОМАТНІ НАБОЇ

Глава 1. 5,45×39 мм

Радянський проміжний унітарний набій центрального займання. Штатно набій споряджають цільнооболонковою кулею. Усередині стандартної кулі міститься серцевина з м'якої сталі, покрита оболонкою з мідного сплаву. Гільза набою пляшкової форми, з кільцевою «проточкою» біля основи, без виступу фланця. Набої застосовуються в автоматах: Форт-221, Форт-224, Вулкан-М (Малюк), АК-74, АКС-74, АК-ТК, АК-12 (трофейні російські); ручних кулеметах: РПК-74 та їх модифікаціях. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 2.1 – Маркування на гільзах 5,45-мм набоїв усіх радянських заводів-виробників: №3 – Ульяновск; №7 «Вымпел» Амурск; №17 – Барнаул; №60 – Фрунзе; №270 – Луганск; №539 – Тула

1. 5,45 ПС гс (7Н6 та 7Н6М; 5,45-mm x39 wz. 1988) – Набій зі звичайною кулею ПС зі сталевим осереддям. Виробництво: заводи СРСР. Призначений для ураження живих цілей, розташованих відкрито або за перешкодами, що пробиваються кулею, вогневих засобів та неброньованої

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

техніки. Набій 7Н6М є модифікацією набою 5,45 ПС (7Н6). Єдина відмінність, це осереддя з більш міцної сталі. Зовні набої 5,45 ПС гс (7Н6) та 5,45 ПС гс (7Н6М) не відрізняються. Вага кулі – 3,4 г. Цей набій виробництва Польщі має на коробці маркування «**Naboj 5,45-mm x39 wz. 1988**».

Куля не забарвлена, червоний лак герметик.

Малюнок 2.1.1 – Набій 5,45 ПС гс різних країн, зверху донизу: СРСР; ГДР; Болгарія; Польща, Румунія; Україна

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

2. 5,45 ПП (7Н10; 7С2.00.000) – Набій з кулею підвищеної пробивної дії ПП зі сталевим термозміцненим осереддям. Вага кулі – 3,62-3,74 г. Пробиває 16-ти мм сталевий лист зі 100 м. Зустрічаються набої виробників: ФКП «АПЗ «Вымпел» (№ 7 на капсулі, росія), Барнаульський патронний завод (№ 17 на капсулі, росія), «Луганський патронний завод» (№ 270 на капсулі, Україна). Набої виробництва заводу у Луганську з 2005 року мають маркування «7С2.00.000». *Куля не пофарбована, лак герметик фіолетовий або чорний.*

Малюнок 2.1.2 – Набій 5,45 ПП

3. 5,45 БП (7Н22) – Набій із бронебійною кулею БП (трофейні російські). Вага кулі: 3,65-3,69 г. Куля пробиває бронеплиту завтовшки 5 мм, на відстані 250 м або 20-ти мм сталевий лист зі 100 м. Виробник – Барнаульський патронний завод (№ 17) *Лак герметика червоного кольору, куля має носик чорного кольору, також на всі види пакувальної тари наноситься чорна смуга.*

Малюнок 2.1.3 – Набій 5,45 БП

4. 5,45 БС (7Н24 та 7Н24М) – Набій із спеціальною бронебійною кулею БС (трофейний російський). Набій призначений для ураження живої сили, у тому числі оснащеної індивідуальними засобами захисту та

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

легкоброньованих вогневих засобів. Куля 7Н24 забезпечує пробиття сталевої плити завтовшки 5 мм на відстані до 350 метрів; 7Н24М – з 500 метрів. Вага кулі – 4,1 г. Набої випуску 1990-х року заводу № 7 мали маркування ідентичне набою 7Н22 – *чорна вершинка кулі та червоний лак на стику гільзи та капсуля*. У 1999-2007 роках набої заводу № 7 випускалися з нанесенням *чорного лаку на стик гільзи з кулею та капсулем*. Інші заводи випускали ці набої з *червоним лаком і без забарвлення вершини кулі* і зовні не відрізняються від набоїв 7Н6.

Малюнок 2.1.4 – Набій 5,45 БС

5. 5,45 Т та 5,45 ТМ (7Т3 та 7Т3М) – Набій з трасуючою кулею Т (ТМ). Вага кулі – 3,23 г. Куля призначена для цілевказівки та коригування вогню при стрільбі на відстані до 800 метрів, а також для ураження живої сили. У польоті куля залишає яскраву трасу червоного кольору, що світиться, добре видиму вдень та вночі на відстані до 800 метрів (850 метрів для кулі ТМ із затримкою займання трасуючого складу на 50-120 м від дульного зрізу).

Набої з кулями Т та ТМ не мають видимих відмінностей і маркуються забарвленням вершини кулі у зелений колір з оксидованими чорними капсулями та зеленою смугою на упаковці.

Малюнок 2.1.5 – Набій 5,45 Т

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

6. 5,45 БТ (7БТ4) – Набій з бронебійно-трасуючою кулею БТ (трофейні російські). Вага кулі – 3,02 г. Набій з кулею БТ призначений для ураження живої сили, у тому числі оснащеної засобами індивідуального захисту, коригування вогню та цілевказівки. 80% куль трасують на відстані 850 м, а також 80% куль забезпечують пробиття сталевого листа завтовшки 8 мм на відстані 200 метрів або бронеплити завтовшки 5 мм на відстані 70 метрів. Виробник: завод №3 та №539 (відповідні номери на капсулях). *Забарвлення набоїв: зелена вершинка кулі та зелена смуга на упаковці.*

Малюнок 2.1.6 – Набій 5,45 БТ

7. 5,45 УС гс, 5,45 УСП гс (7У1) – Набій з кулею УС із зменшеною швидкістю. Набій з кулею УС призначений для ведення **тільки одиночної** безшумної та безполум'яної стрільби по живій силі та небронькованій техніці. Куля УС має слабовиражений уступ і вона більш довга, ніж кулі цього калібру, тому її дуже легко відрізнити. Виробник: Луганський патронний завод (№ 270, Україна). **Набої з кулею УС / УСП забороняється використовувати при стрільбі з ручних кулеметів РПК-74, а з автоматів стріляти чергами**. Вага кулі – 5,15 г; початкова швидкість кулі – 303 м/с (проти 870-910 у інших набоїв), тобто це набої тільки ближнього бою. Забарвлення існує в трьох варіантах:

- чорної вершинки кулі з посиленим лаковим покриттям стику гільзи з кулею;

- вершини кулі чорного кольору із зеленим пояском та чорно-зеленої смуги на упаковці;

- забарвлення вершини кулі в білий колір.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 2.1.7 – Набій 5,45 УС / УСП, варіанти забарвлення

8. 5,45 ПРС гс – Набій з кулею ПРС зниженої здатності рикошету (трофейний російський) з усіченою у вершинки оболонкою кулі. Виробник: завод № 17 та № 7 Вага кулі – 3,85 г. *Забарвлення: фіолетовий лак на стику гільзи з кулею та капсулем та незвичайне клеймо заводу на капсулі.*

Малюнок 2.1.8 – Набій 5,45 ПРС та його клеймо

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 2. 5,56×45 mm NATO

Набої використовуються в автоматах виробництва України та тих, що поставляються від наших партнерів: Малюк К-02, FN FNC, F2000, SCAR-L, Grot C16, CZ 805 BREN A, SIG 516; кулеметах: Форт 401, M249, FN Minimi та їх модифікаціях. Гільза безфланцева, пляшкової форми. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

1. Cartridge, Caliber 5,56 x 45 NATO SS109/M855 – Стандартний набій NATO. Куля зі сталевим наконечником і свинцевим осереддям, вагою – 4,02 г. Пробиває 9,5 мм сталі зі 160 м. Набій поставляється від різних країн, під назвами:

– Cartridge Ball F1, 5.56x45mm, Австралія.
– Cartridge Ball F1A1, 5.56x45mm, Австралія.
– Cartridge Ball C77, 5.56x45mm, Канада.
– Patrone AA59, 5.56×45mm, DM11, Weichkern (“Soft-core”, or Ball) 5.56×45mm, вага кулі – 4,1 г, Германія.
– Patrone, 5.56×45mm, DM11 A1, Weichkern 5.56×45mm, Германія
– Round, 5.56mm Ball, L2A1/A2 5.56x45mm Велика Британія.
– Round, 5.56mm Ball, L15A1/A2, Велика Британія.
– Round, 5.56mm Ball, L17A1/A2, Велика Британія.
– Cartridge Ball FN SS109 5.56x45mm Бельгія.
– Cartridge Caliber 5.56 mm Ball M855 5.56x45mm США.
– Cartridge Caliber 5.56 mm Ball M855LF (без свинцю) 5.56x45mm США.

Також набої під американською назвою поставляються з Чехії, Польщі, Португалії, Австрії, відрізняючись клеймом на капсулі.
Забарвлення: куля має зелену вершинку.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 2.2.1 – Набій М855 та варіанти маркувань

2. Cartridge, Caliber 5.56 mm, Ball, M855A1 – Набій підвищеної балістики з кулею зі сталевим наконечником і мідною напівоболонкою, вагою 4,0 г. З 350 м пробиває 9,5 мм сталі. *Куля мідна незабарвлена, наконечник сталевий незабарвлений.*

Малюнок 2.2.2 – Набій М855А1

3. Cartridge, Caliber 5.56 mm, Tracer, M856 5.56x45mm – Набій з трасуючою кулею. Забезпечує червоне видиме світло і не має сталевого проникаючого елемента. Довжина траси – 800 м. *Забарвлення: помаранчевий наконечник.*
Набій поставляється від різних країн, під назвами:
– Cartridge, Ball, SS110 5.56×45mm, Бельгія.
– Cartridge, Tracer, C78, Канада.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

– Patrone AA63, 5.56×45mm, DM21, Leuchtspur (Tracer), Германія.
– Round, 5.56mm Tracer, L1A1/A2, Велика Британія.
– Round, 5.56mm Tracer, L16A1, Велика Британія.
– Cartridge, Caliber 5.56 mm, Tracer, M856, США.

Малюнок 2.2.3 – Набій M856

4. Cartridge, Caliber 5.56 mm, Tracer, M856A1 5.56x45mm – Набій з трасуючою кулею з підвищеною балістикою від набою M855A1. Забезпечує червоне видиме світло з довжиною траси – 900 м.
Забарвлення: помаранчевий наконечник.

Малюнок 2.2.4 – Набій M856A1

5. Cartridge, Caliber 5.56 mm, Armor Piercing, M995 – Набій з бронебійною кулею, вагою 3,4 г. Пробиває з 200 м 7-и мм броню (борт корпусу БМД-1/2), зі 100 м – 12-и мм броню (борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82). *Забарвлення: чорний наконечник.*

Малюнок 2.2.5 – Набій M995

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 3. 7.62 × 39 мм зразка 1943

Радянський проміжний патрон з невиступаючим фланцем. Використовується в автоматах: CZ 805B, Малюк К-01, CZ Sa vz.58, АКМ, PM md. 90; карабінах СКС; кулеметах РПК та їх модифікаціях. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 2.3 – Маркування набоїв 7,62х39:
1-4 Ульяновський завод №3; 5,6 – Барнаульський завод №17;
7-9 – Фрунзенський завод №60; 10-15 – Луганський завод №270; 16-18 – Тульський завод №539; 19-24 – Климовський завод №711. Зверху на капсулі – номер заводу, знизу – рік виготовлення

1. 7,62 ПС (57-Н-231 та 57-Н-231(89)) – Набій з кулею ПС зі сталевим осереддям, призначений для ураження живої сили без бронежилетів. З 1989 року ці набої випускаються з

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

термозміцненим осереддям, що пробиває легкі бронежилети, а стару радянську каску з 900 м. Зовні набої відрізняються тільки роком випуску на капсулі або упаковці (57-Н-231(89)). Вага кулі – 7,9 г. *Забарвлення: куля незабарвлена, лак на стику кулі та гільзи – червоний.*

Малюнок 2.3.1 – Набій 7,62 ПС

2. 7,62 Т-45 (57-Т-231П); **7,62 Т-45М (57-Т-231ПМ)**; **7,62 Т-45М (57-Т-231ПМ1)** – Набій з трасуючою кулею призначений для цілевказівки та коригування вогню на відстанях стрільби до 800 м (Т-45М до 850 м, з затримкою після пострілу у 50-120 м) а також для ураження живої сили. Набої Т-45М – трофейні російські. Трасер дає яскравий слід червоного кольору, що світиться, добре видимий вдень і вночі. При влучанні в легкозаймисті предмети куля здатна підпалити їх. Вага кулі 7,45-7,67 г. *Забарвлення: Вершина кулі пофарбована в зелений колір.*

Малюнок 2.3.2 – Набій 7,62 Т-45

3. 7,62 БЗ (57-БЗ-231) – Набій з бронебійно-запалювальною кулею. Набій призначений для ураження легкоброньованих цілей, займання пального, що знаходиться за бронею або в товстостінній тарі; і для ураження живої сили, що знаходиться за легкими броньовими прикриттями на відстані

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

до 300 м. Куля пробиває сталеву радянську каску на відстані 1100 м, а легкій бронежилет до 1000 м. Лист броні завтовшки 7 мм пробивається до 330 м (борт корпусу БМД-1/2). Зі 100 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82. Вага кулі – 7,87 г. *Забарвлення: вершинка кулі пофарбована в чорний колір з червоний пояском.*

Малюнок 2.3.3 – Набій 7,62 БЗ

4. 7,62 З (57-З-231) – Набій з запалювальною кулею. Набій призначений для займання горючих рідин (бензин, керосин) у сталевих баках зі стінками завтовшки до 3 мм, а також матеріалів, що легко займаються (суха трава, солома та ін.). Має трасер червоного кольору, довжиною до 700 м. Вага кулі – 6,6 г. *Забарвлення: вершинка кулі червоного кольору.*

Малюнок 2.3.4 – Набій 7,62 З

5. 7,62 УС (57-Н-231У) – Набій зменшеної швидкості з обтяженою кулею зі сталевим осереддям, призначений для стрільби з приладом безшумної та безполум'яної стрільби ПБС-1 **тільки для автоматів АКМ та карабінів СКС.** Куля УС здатна пробити сталеву радянську каску на відстані до 400 м, легкий бронежилет до 75 м. Вага кулі – 12,6 г. *Забарвлення: вершина кулі пофарбовані в чорний колір із зеленим пояском.*

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 2.3.5 – Набій 7,62 УС

6. 7,62 БП (7Н23) – Набій з бронебійною кулею БП (трофейні російські). Призначений для ураження живих цілей у засобах індивідуального бронезахисту (розташованих відкрито або за легкими укриттями), вогневих засобів та неброньованої техніки. З відстані 200 м пробиває 5 мм броню. Вага кулі – 7,75-8,05 г. *Забарвлення: вершинка кулі – чорна.*

Малюнок 2.3.6 – Набій 7,62 БП

7. 7,62 ПРС (ПРС) – Набій з кулею зниженої рикошетуючої здатності (трофейні російські). Осереддя відсутнє. Кулі типу ПРС при влучанні в тверді перепони зминаються, швидко втрачають швидкість і не дають такої кількості небезпечних рикошетів, як кулі зі сталевим осереддям. Вага кулі – 8,0 г. *Забарвлення: куля незабарвлена, лак на стику кулі і гільзи – фіолетовий, також на капсулі вказано номер заводу або калібр з довжиною гільзи та маркування «ПРС».*

Малюнок 2.3.7 – Набій 7,62 ПРС та маркування капсулю

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 4. 9 × 39 мм

Радянські, Українські та трофейні російські набої, що використовуються у гвинтівках ВСС «Вінторез», АС «Вал», та трофейних російських гвинтівках та автоматах: 9А-91, ВСК-94, СР-3 «Вихрь», АМБ-17. Набої призначені для стрільби на відстанях до 400 м, в зв'язку з їх низькою дозвуковою швидкістю. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 2.4 – Маркування набоїв 9х39

1. 9,0 СП-5 / 9,0 СП-5 гс (7Н8)– Снайперський набій зі сталевим осереддям. Забезпечує ураження цілей, захищених бронежилетами 1-2 рівня захисту або дверцята машини. На укупорці є напис російською «Снайперский». Вага кулі – 16,0-16,2 г. *Куля не забарвлена.*

Малюнок 2.4.1 – Набій СП-5

2. 9х39 СПП гс (7Н9) – Спеціальна версія СП-5. Осереддя виготовлено зі сталі марки У12А, це збільшує пробивну дію. На укупорці є напис російською «Снайперский». Вага кулі – 16,0 г. *Вершинка кулі пофарбована у синій*

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

колір. Колір гільзи – зелений або сірий.

Малюнок 2.4.2 – Набій СПП 7Н9

3. 9х39 СП6 гс (7Н9) – Набій підвищеного проникнення, зі сталевим осереддям, розроблений на основі СПП. Куля набою СП-6 здатна пробити 7-8 мм сталевий лист на відстані 100 м або вразити ціль, захищену бронежилетом 2-3 класу захисту на 300-400 метрах. Вага кулі – 15,6 г.
Забарвлення: Вершинка кулі забарвлена в чорний колір.

Малюнок 2.4.3 – Набій СП6 7Н9

4. 9х39 БП гс (7Н12) – Набій з бронебійною кулею, зі сталевим осереддям. Набій 7Н12 має підвищену бронебійність кулі на 10%, ніж СП6 та покращену купчастість стрільби на 25% ніж усі попередні набої цього калібру. Вага кулі – 15,6 г.
Забарвлення: Вершинка кулі забарвлена в чорний колір.

Малюнок 2.4.4 – Набій 7Н12

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Частина 3. Гвинтівкові та кулеметні набої

Глава 1. 7,62×54 мм R

Радянський унітарний гвинтівковий набій з гільзою із закраїною, що виступає. Розроблений у 1891 році. Гільза фланцева пляшкоподібна. Маркування на капсулях – як і на набоях 7,62х39. Набій застосовується у гвинтівках: «Мосіна», СВД; кулеметах: ДП, ПК, КМ-7,62, ПКП «Печенег» (трофейні російські), «Максим» та їх модифікаціях. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 3.1 – Маркування набоїв 7,62х54 різних заводів та різних років виробництва

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

1. 7,62 Л гж / гл / гс (57-Н-321 / 57-Н-322 / 57-Н-323) – Набій з легкою кулею зі сталевим осереддям. Набій призначений для ураження живої сили противника, що знаходиться відкрито а також неброньованого озброєння та техніки. Вага кулі – 9,5-9,7 г. Набій з кулею Л, в зв'язку з недостатньою балістикою, бажано використовувати в кулеметах на близьких та середніх відстанях. *Забарвлення: набої «Л» незабарвлені без лаку-герметика.*

Малюнок 3.1.1 – Набої з кулями «Л», різних років випуску

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

2. 7,62 ЛПС гж/гс (57-Н-323С / 57-Н-323С-01) – Набій з легкою кулею зі сталевим осереддям. Набій призначений для ураження живої сили противника, що знаходиться відкрито, а також небронькованого озброєння та техніки. Вага кулі – 9,45-9,75 г. *Забарвлення: до 1978 року «ЛПС» – головна частина кулі фарбувалася в сріблястий колір. Після 1978 року куля «ЛПС» фарбування не мала. Лак у «ЛПС» червоного кольору.*

3.1.2 – Набої 7,62 ЛПС

3. 7,62 Б-32 м (57-ВЗ-323, 7-БЗ-3) – Набій з бронебійно-запалювальною кулею. Призначений для ураження легкобронькованих цілей та забезпечує запалення палива після пробиття броні. З 200 м пробиває 10-ти мм броню. Зі 150 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82. Вага кулі – 10,43 г. *Забарвлення: чорна вершинка з червоним пояском. Лак герметик червоного кольору.*

Малюнок 3.1.3 – Набій 7,62 Б-32 м

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

4. 7,62 ПП гж/гс (7Н13 / 7Н13-01) – Набій підвищеної бронебійності (трофейний російській). Призначений для ураження живих цілей у засобах індивідуального бронезахисту та легкоброньованої техніки. З 200 м пробиває 10-ти мм броню. Зі 150 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82. Вага кулі – 9,56 г. *Забарвлення: куля не забарвлена, лак герметик – фіолетовий.*

Малюнок 3.1.4 – Набій 7,62 ПП

5. 7,62 БП (7Н26) – Набій з бронебійною кулею 7БМ4 (трофейні російські). Призначений для поразки живої сили противника, оснащеної бронежилетами III рівня захисту на відстані до 600 м, та наземної броньованої техніки. З 200 м пробиває 11,5-ти мм броню. Зі 180 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 / 80 / 82. Вага кулі – 9,5-10,1 г. *Забарвлення: куля не забарвлена, лак герметик – червоний.*

Малюнок 3.1.5 – Набій 7,62 БП

6. Т-46 гж / гл / Т-46М / М1 (57-Т-323 / 7Т2М / 7Т2М1) – Набій з трасуючою кулею. Призначений для ураження незахищеної живої сили, небронюваної техніки, коригування вогню та цілевказівки. Він також може використовуватися для запалення легкозаймистих предметів. Довжина траси –

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

800 м (Т-46М – 850 м, з затримкою після пострілу у 80-120 м). Вага кулі – 9,5-9,8 г. *Забарвлення: вершинка кулі пофарбована в зелений колір. Лак герметик – червоний.*

Малюнок 3.1.6 – Набій Т-46 зверху, та Т-46М знизу

7. 7,62 БТ (7БТ1) – Набій з бронебійно-трасуючою кулею БТ-90. Призначений для ураження живих цілей у засобах індивідуального бронезахисту та легкоброньованої техніки, коригування вогню та цілевказівки. Він також може використовуватися для запалення легкозаймистих предметів. Довжина траси – 850 м, з затримкою після пострілу у 80-120 м. З 200 м пробиває 10-ти мм броню. Зі 150 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82. Вага кулі 10,8-11,0 г. *Забарвлення: вершинка кулі пофарбована в зелений колір. Лак герметик – червоний.*

Малюнок 3.1.7 – Набій 7,62 БТ

8. 7,62 ПС (7Н1) – Снайперський набій з кулею зі сталевим осереддям, призначений для враження одиночних живих

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

цілей та неброньованої техніки на відстані до 1000 м зі снайперських гвинтівок. Має у 2-2,5 рази кращу купчастість, ніж набій ЛПС. Вага кулі – 9,52-9,56 г. *Забарвлення: куля не забарвлена, набій спеціально не маркується, але на картонні чи паперові пачки, металеві коробки та дерев'яні ящики наноситься напис російською мовою «Снайперские» (Снайперські).*

Малюнок 3.1.8 – Набій 7,62 ПС

9. 7,62 СНБ (7Н14) – Снайперський набій з бронебійною кулею. Призначений для враження одиночних живих цілей та легкоброньованої техніки на відстані до 1000 м зі снайперських гвинтівок. Найбільша відстань пробиття сталевого листа 5 мм завтовшки, з ймовірністю не менше 80 %, становить 650 м, а бронеплити 5 мм завтовшки – 480 м. Зі 120 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60/70/80/82. Вага кулі – 9,8 г. *Забарвлення: куля не забарвлена, набій спеціально не маркується, але на укупорки з набоями наноситься напис російською мовою «Снайперские» (Снайперські) та чорна стрічка.*

Малюнок 3.1.9 – Набій 7,62 СНБ

10. 7,62 ПЗ гж / гл / гс (57-ЗП-323 / 73П2 / 7-ЗП-2-01) – Набій з пристрілювально-запальною кулею. Призначений для

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

пристрілювання цілей (по дальності та напрямку), а також для ураження неброньованої техніки. Він також може використовуватися для запалення легкозаймистих матеріалів. Вага кулі 10,0 г. *Забарвлення: вершинка кулі червона.*

Малюнок 3.1.10 – Набій 7,62 ПЗ

11. 7,62 ПРС – Набій з кулею зі зниженою рикошетуючою здатністю (трофейний російській). Осереддя немає. При влучанні в тверду перепону – зминається. *Забарвлення: не має, на капсулі є таврування «ПРС».*

Малюнок 3.1.11 – Набій 7,62 ПРС

Малюнок 3.1.12 – Укупорки та різновиди споряджень набоїв 7,62х54

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 2. 7,62×51 mm NATO

Стандартний гвинтівково-кулеметний боєприпас НАТО. Куля цього набою має високу вражаючу здатність живої цілі. При проходженні через тканини вона може швидко розвернутися на 90 градусів, а потім продовжує рух донною частиною вперед. У той же час створюється велика тимчасова порожнина на глибині 20-35 см. На цій глибині спостерігається максимальний розрив тканин. Поранення порожніх внутрішніх органів – наприклад печінки, смертельно, оскільки куля їх повністю руйнує. Цей набій застосовується у гвинтівках: Зброяр Z-10 (UAR-10), Зброяр Z-008, Форт-301, TS.M.308, DT SRS, Зброяр VPR-308, M14; кулеметах: M240, M134 Minigun, MG3. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

1. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, ball, M80 (T233) – Набій з суцільнометалевою оболонковою кулею. Вага кулі – 9,46 г. Пробиває 3,5 мм сталі з відстані 550 м. *Забарвлення: куля не забарвлена.*

Набій поставляється від різних країн, під назвами:
- Cartridge, Caliber 7.62mm, NATO, Ball, F4, вага кулі – 9,3 г, Австралія;
- SS77/1 (Ball), вага кулі – 9,3 г, Бельгія;
- C21 (Ball), вага кулі – 9,5 г, Канада;
- Patrone AB22, 7.62mm × 51, DM41, Weichkern, Германія;
- Patrone AB22, 7.62mm × 51, DM111, Weichkern, Германія.
- Patrone, 7.62mm × 51, DM111A1, Германія;
- Patrone, 7.62mm × 51, DM111A2, Германія;
- 7.62 mm x 51 NATO BALL, Норвегія;
- Round, 7.62mm Ball, L2A1-A4, вага кулі – 9,3 г, Велика Британія;
- Sk. Ptr. 10 prj., Швеція;

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

- Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, ball, M80, США.

Малюнок 3.2.1 – Набій М80 та варіанти маркувань

2. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, tracer, M62 – Набій з трасуючою кулею. Вага кулі – 9,2 г. Довжина траси червоного кольору – 900 м.
Забарвлення: вершинка кулі – помаранчева.
Набій поставляється від різних країн, під назвами:
- Cartridge, Caliber 7.62mm, NATO, Ball, F62, Австралія;
- L78 (Tracer), вага кулі – 8,9 г, Бельгія;
- Patrone, 7.62mm × 51, DM21, довжина траси – 750 м, траса червоного кольору, Германія;
- Patrone, 7.62mm × 51, DM21A1, довжина траси – 750 м, траса

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

помаранчевого кольору, Германія;
- Patrone, 7.62mm × 51, DM21A2, довжина траси – 1000 м, траса червоного кольору, Германія;
- C19 (Tracer), довжина траси – 750 м, Канада;
- Round, 7.62mm Tracer, L5A1-A2, довжина траси – 1000 м, з дуже яскравим запалюванням, Велика Британія;
- Round, 7.62mm Tracer, L5A1-A3, довжина траси – 750 м, Велика Британія;
- Round, 7.62mm Tracer, L5A1-A5, довжина траси – 1000 м, покращена балістика, Велика Британія;
- 7.62 mm x 51 NATO TRACER, Норвегія;
- 7.62 mm x 51 TRACER NON TOXIC 9, Норвегія;
- Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, tracer, M62, США.

Малюнок 3.2.2 – Набій М62

3. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, tracer, M276 – Набій з інфрачервоним (ІЧ) датчиком абсолютно невидимий неозброєним оком. Його можна побачити лише за допомогою Приладів нічного бачення (ПНБ), що надають користувачу явні переваги як невидимий винищувач вночі. Індикатор траси 13-775 м (зазвичай видимий до 1250 м). Вага кулі – 9,0 г. *Забарвлення: вершинка кулі – фіолетова.*
Набій поставляється від різних країн, під назвами:
- 7.62 mm x 51 DIM TRACER (IR) 9, Норвегія, Швеція, Велика Британія;
- Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, tracer, M276, США.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 3.2.3 – Набій М276,
Знизу – видимість траси в ПНБ

4. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, ball, special, M118LR – Набій снайперський матч класу. Вага кулі – 11,3 г. *Забарвлення: куля не забарвлена.*
Набій поставляється від різних країн, під назвами:
- Round, 7.62mm Ball, Sniper, L42A1-A3, вага кулі – 10,0 г, Велика Британія;
- C175 (Sniper), вага кулі – 10,9 г, Канада;
- C181 (Sniper), Канада;
- 7.62 mm x 51 BALL 11 LONG RANGE, вага кулі – 10,9 г, Норвегія;
- Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, ball, special, M118LR, США.

Малюнок 3.2.4 – Набій M118LR

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

5. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, armor piercing, M993 – Набій з бронебійною кулею, вагою 8,2 г. З відстані 500 м пробиває броню завтовшки 7 мм (борт корпусу БМД-1/2) Зі 100 м пробиває броню завтовшки 18 мм. З відстані 300 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82. *Забарвлення: вершинка кулі – чорна.*

Набій поставляється від різних країн, під назвами:

- P80/1 (Armor Piercing), Бельгія;
- 7.62 mm x 51 AP 8, Норвегія;
- 7.62 mm x 51 AP 10, Норвегія;
- Patrone, 7.62mm × 51, DM151, Hartkern , Германія;
- Cartridge, caliber 7.62mm NATO armor piercing M993 США.

Малюнок 3.2.5 – Набій M993

6. Cartridge, caliber 7.62mm, NATO, advanced armor piercing, M1158 – Набій з бронебійною кулею, вагою 10,9 г. З відстані 600 м пробиває броню завтовшки 7 мм (борт корпусу БМД-1/2) З 80 м пробиває броню завтовшки 18 мм. З відстані 300 м пробиває борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82. *Забарвлення: вершинка кулі – чорна, трохи більша, ніж у M993.*

Набій, крім США поставляється від різних країн, під назвами:

- Round, 7.62mm Ball, L59A1/A2, Велика Британія;
- 7.62 mm x 51 AP 11 LONG RANGE, Норвегія.

Малюнок 3.2.6 – Набій M1158

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 3. 8,6×70 мм .338 Lapua Magnum

Набій центрального бою з гільзою пляшкової форми, без виступу за краї, розроблений для військових снайперів для ефективної стрільби на велику відстань. Набої використовуються у гвинтівках: VPR-338LM. На озброєнні ЗС України знаходяться наступні типи набоїв:

1. 8.6 mm x 70 .338 LAPUA® MAGNUM LOCK BASE – Набій з оболоченою кулею з конічною хвостовою частиною FMJBT (Lock Base). Вага кулі – 16,2 г. *Забарвлення: куля не забарвлена.*

Малюнок 3.3.1 – Набій LOCK BASE

2. 8.6 mm x 70 .338 LAPUA® MAGNUM SOLID – Набій з цільнолатунною кулею «Naturalis» вагою 15,0 г (N508) має контрольовану експансивність і демонструє майже повне збереження маси при проходженні через ціль. Ця куля, рекомендується для стрільби через багатошарове скло. Клапан на кінці кулі розкривається миттєво після удару о перешкоду, забезпечуючи її сплющування без руйнування. Це забезпечує максимальний шоковий ефект.
Забарвлення: вершинка кулі зеленого кольору.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 3.3.2 – Набій SOLID Naturalis

3. 8.6 mm x 70 .338 LAPUA® MAGNUM AP – Набій з бронебійною кулею типу HPBT-HC. Поставляється з двома типами куль: AP 485, вагою 16,1 г; AP 529, вагою 19,4 г. Маркування кулі вказано на укупорці з набоями. Куля AP 485 пробиває 12-ти мм броню (борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82) з 550 м; куля AP 529 робить те саме з 600 м. *Забарвлення: вершинка куль – чорна.*

Малюнок 3.3.3 – Набій MAGNUM AP

4. 8.6 mm x 70 .338 LAPUA® API – Набій із бронебійно-запалювальною кулею API526. Призначена для боротьби з транспортними засобами. Вага кулі – 16,4 г. З відстані 500 м пробиває броню завтовшки 10 мм (борт БМД-1/2). Борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82 пробиває з 300 м. *Забарвлення: вершинка кулі сріблясta.*

Малюнок 3.3.4 – Набій API

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 4. 9,3×64 мм Бреннеке

Трофейні російськи снайперські набої для також трофейної російської снайперської гвинтівки СВДК. Існує тільки один армійський боєприпас цього типу, що зустрічається на фронті:

1. 9,3х64 (9СН, 7Н33) – Набій спеціальний для стрільби по захищеним цілям на середніх дистанціях, з латунною гільзою, куля зі сталевим осереддям. Це варіант старого мисливського набою, що був розроблений в Германії в 1927 році.

Настильна траєкторія кулі – 300 м, що менш, ніж у АКМ на 25 м, тому на відстані більше 400 м купчастість цих куль дуже низька. Також велика кількість осічок.

На відстані до 400 м набій забезпечує високу вражаючу дію по живим цілям, у тому числі захищеним бронежилетом, а також по легкій техніці. Пробивна дія набою 9СН – 10-мм броні на відстані 200 м (борт корпусу БМД-1 / 2) при не менш ніж 80% пробиття від загальної кількості влучень.

Вага кулі – 16,6 г.

Маркування: стандартне, як у набоїв 7,62х39, на капсулю зверху стоїть № заводу виробника, а його виробляє тільки Барнаульський завод, тобто № 17; знизу рік виробництва.

Забарвлення: куля не забарвлена.

Малюнок 3.4.1 – Набій 9СН

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 1. 12,7×108 мм

Набої застосовуються в кулеметах: ДШК, НСВ-12,7 «Утьос», КТ-12,7, КМ-12,7, 6 П50 «Корд» (трофейний російський); гвинтівках АСВК (трофейна російська); гелікоптерному кулеметі ЯкБ-12,7 та їх модифікаціях. Призначений для ураження перш за все легкобронь ованих і низьколітаючих цілей противника. Гільза пляшкової форми, безфланцева довжиною 108 мм без закраїни з проточкою. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 4.1 – Маркування набоїв 12,7x108

1. 12,7 Б-32 (57-БЗ-542, 7-БЗ-2) – Набій з бронебійно-запалювальною кулею. Призначений для ураження легкобронь ованих цілей, живих цілей і вогневих засобів, що

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

знаходяться за легкими укриттями, а також літаків і гелікоптерів, на малих висотах, на відстані до 1500 м. Куля пробиває 20-мм броню на відстані 100 м і забезпечує запалення палива (бензину та авіаційного керосину) після пробиття легкого бронезахисту бойових машин та бойових гелікоптерів. Броню 15 мм – до 500 м (борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82). Вага кулі 48,2 г.
Забарвлення: вершина кулі чорна з червоним поясом.

Малюнок 4.1.1 – Набій 12,7 Б-32

2. 12,7 БЗТ-44 (57-БЗТ-542) / 12,7 БЗТ-44М (57-БЗТ-542М) – Набій з бронебійно-запально-трасуючою кулею. Призначений для ураження повітряних цілей на малих висотах, легкоброньованої техніки, транспортних засобів і групових живих цілей, створення пожеж, а також для коригування стрільби та цілевказівки. Дальність трасування – 1000 м, траса червона. У БЗТ-44М – затримка траси на 50-120 м від дула. Патрони 12,7 БЗТ-44 та 12,7 БЗТ-44М зазвичай застосовуються для стрільби із зенітних кулеметів спільно з набоями Б-32 упереміж. Пробиває броню завтовшки 15 мм на відстані 100 м та займає паливо за бронею. Борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82 пробиває з 200 м. Вага кулі 44,0 г. *Забарвлення: вершина кулі фіолетова з червоним поясом.*

Малюнок 4.1.2 – Набій 12,7 БЗТ-44

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

3. 12,7 БС (7-БЗ-1) – Набій з бронебійно-запалювальною кулею. Призначений для ураження легкобронькованих цілей, живих цілей і вогневих засобів, що знаходяться за легкими укриттями, а також повітряних цілей на малих висотах. Вага кулі – 55,4 г. З відстані 765 м пробиває 20-ти мм броню. *Забарвлення: куля червона до місця обтиску з гільзою, з чорною головною частиною.*

Малюнок 4.1.3 – Набій 12,7 БС

Таблиця 1 – Вражаюча дія куль 12,7 БС по легко броньованої БТТ

Об'єкт	Відстань гарантованого пробиття броні
БРДМ, БТР-70, БТР-80, БТР-82, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4 «Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 1000м – лоб До 1500 – борт
БМП-1, БМП-2,	До 400м – лоб До 1500м – борт
БМП-3	До 500м – борт
2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7Пион	До 100м – лоб До 1000м – борт

4. 12,7 МДЗ (7-З-2) – Набій з запалювальною кулею миттєвої дії. Призначений для ураження повітряних цілей, на малих висотах, з зенітних кулеметних установок та для створення вогнищ пожеж. Набій із запальною кулею зазвичай використовується в кулеметних стрічках спільно з набоями 12,7 Б-32 та 12,7 БЗТ-44М упереміж. При влучанні кулі у перешкоду забезпечується пробиття листів дюралю

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

завтовшки 2-3 мм з утворенням отвору діаметром 30-40 см і займання керосину або бензину в паливних баках літаків або гелікоптерів. Спалах від кулі МДЗ видно на відстані до 1500 м. Вага кулі – 43,0 г. *Забарвлення: уся куля, до обтиску з гільзою – червоного кольору.*

Малюнок 4.1.4 – Набій 12,7 МДЗ

5. 12,7 СН гл (7Н34) – Набій з бронебійною кулею СПБ (трофейний російській). Призначений для ураження живої сили, оснащеної засобами індивідуального бронезахисту, наземної техніки та гелікоптерів. Вага кулі – 59,2 г. З відстані 800 м пробиває 10-ти мм броню (борт корпусу БМД-1 / 2). Борт корпусу БМП-1/2, БТР-60 / 70 /80 / 82 пробиває з 500 м. *Забарвлення: куля не забарвлена.*

Малюнок 4.1.5 – Набій 12,7 СН

Додаток 1. Стрільба набоями 12,7 БС по танкам Т-72, Т-80, Т-90

Танки Т-72, Т-80, Т-90 мають досить вразливих міст для набоїв 12,7 БС (мал. Д.1). Саме цими кулями з кулеметів НСВ, під час бойових дій було підбито один танк Т-72БВ та один танк Т-64БВ – влучанням в ділянки, що зазначені на малюнку Д.1.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

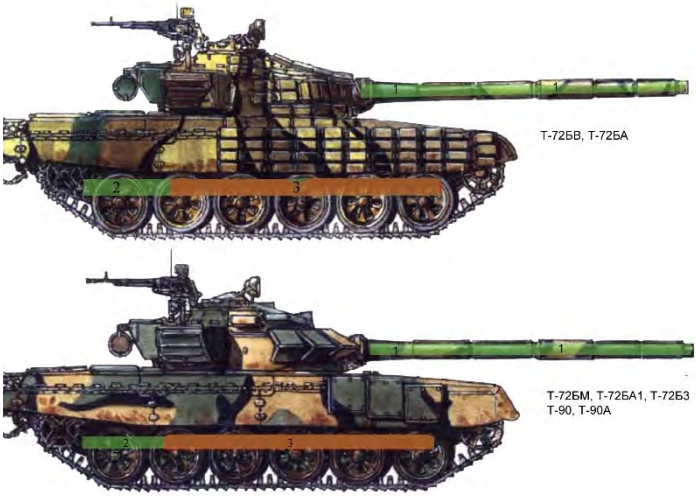

Малюнок Д.1 – Вразливі місця Т-72, Т-80, Т-90 для куль 12,7БС

Позиції, позначені зеленим:

1. Прострiл гармати і виведення її з ладу;
2. Пошкодження двигуна і трансмісії, пожежа в МТО, зупинка танка.

Позиції, позначені червоним:

3. Займання палива, порохових зарядів, вибух та гарантоване знищення танка. У червоному секторі знаходиться конвеєр автомата заряджання і паливний бак-стелаж з боєприпасами (за умови його завантаження).

Ділянки 2 і 3 розташовані нижче бандажів опорних катків і вище маточин (ось ступиці) опорних катків. Там гранично тонка – 20-мм броня, встановлена з розвалом 32^0

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

верхньою кромкою назовні. Опорні катки виготовляються з алюмінієвого сплаву. Тобто ця ділянка – ідеальна мішень для 12,7 БС (також див. мал. Д.2, Д.3, Д.4 та Д5). Також, рекомендовано стріляти по ведучому та направляючому катках, що призведе до виходу їх з ладу та зупинки танка.

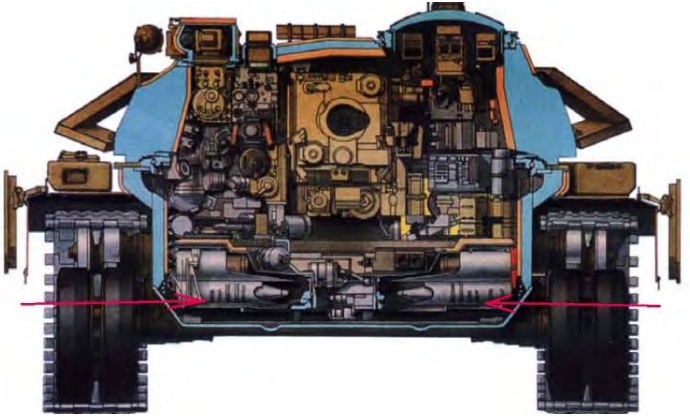

Малюнок Д.2 – Вразливі для 12,7 БС ділянки нижнього листа борту корпусу завтовшки 20 мм танків Т-72 та Т-90

Малюнок Д.3 – Та ж 20-ти мм ділянка борту танків Т-72/Т-90 – показана зеленими стрілками, розташована нижче зварювального шва верхнього листа борту – позначено синьою стрілкою. Т-80БВ має таку ж саму 20-ти мм ділянку борту

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок Д.4 – Танки серії Т-80У мають, як видно на фото, аналогічну ослаблену, тільки вже 35-ти мм ділянку з розвалом 10^0 (виділено червоним), вразливу для 12,7 БС

Малюнок Д.5 – Танк Т-80БВ армії РФ, знищений Холодноярівською піхотою ЗС України
Добре видно тонкий, 20 мм, нижній лист борту корпусу

Ефективна відстань стрільби набоєм 12,7 БС по ділянках, позначених на мал. Д.1 – Д.5 при стрільбі під кутом 90^0:

через каток до 100м; між катками до 400м;

Кормовий лист корпусу всіх Т-72, Т-80 та Т-90 пробивається:

до 50 м (Т-62 – до 100м);

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Корма башти всіх Т-72, Т-90, Т-80, Т-62М не пробивається.

Корма башти Т-90А, Т-90А «Владимир» пробивається:

до 100м;

Також, вельми ефективна буде стрільба усіма типами набоїв по прицілам, приладам спостереження (мал. Д.6, Д.7), тракам, вихлопу з лівого борту на надгусеничній полиці (Т-80 – вихлоп ззаду корпусу), а з височин – 12,7 БЗ-32, БЗТ-44, БС по баштовим люкам, люку водія, решіткам радіатора на надмоторному даху.

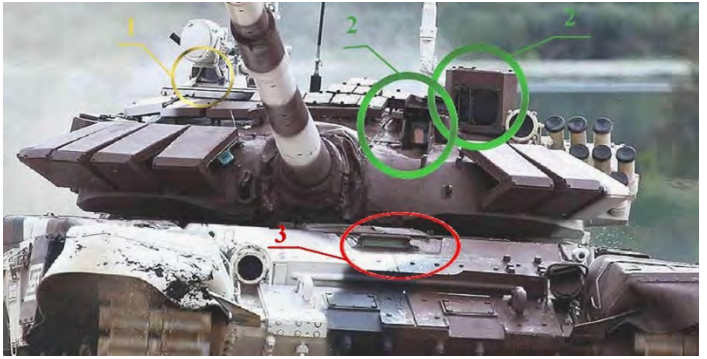

Малюнок Д.6 – Місця розташування приладів спостереження та прицілювання Т-72, вразливих для 12,7 мм набоїв, виведення яких з ладу осліплює екіпаж танка. Цифрами зазначено: 1 – приціл-прибор командира; 2 – приціли навідника; 3 – триплекс механіка-водія

Найкращі результати виходять при стрільбі до 300 м, тому що на цій відстані досить важка куля зберігає велику стабільність і стрільба іде прямою наводкою, тому поправки дуже невеликі. Чим ближче танк, тим легше його вразити і

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

знищити, вибравши крапку прицілювання у вразливу його частину (мотор, паливні баки, боєукладка, приціли, озброєння, гусеничні стрічки).

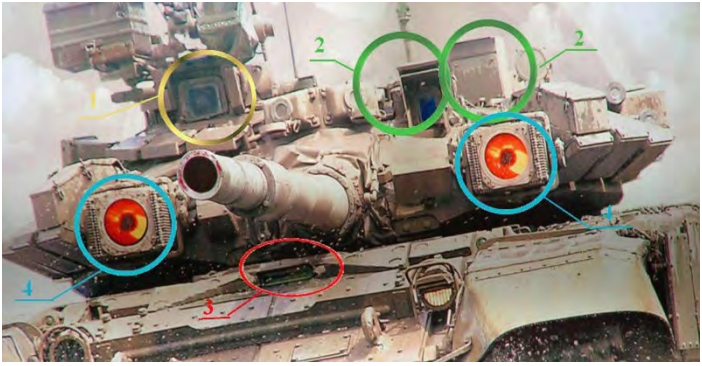

Малюнок Д.7 – Місця розташування приладів спостереження та прицілювання Т-90, вразливих для 12,7 мм набоїв, виведення яких з ладу осліплює екіпаж танка. Цифрами зазначено: 1 – приціл командира; 2 – приціли навідника; 3 – триплекс механіка-водія; 4 – освітлювачі КОЕП «Штора»

Найбільш вигідний момент відкриття вогню – це коли танк підставить для обстрілу вразливі місця (повернеться бортом, кормою), зупиниться або уповільнить рух. У цих випадках крапку прицілювання треба вибирати у вразливій частині цілі. Стріляючи по вразливих місцях танка (БМП, БТР і т. д.), пам’ятати, що мотор у Т-72, Т-80, Т-90, БМП-3, БМД, БТР, СГ «Нона», «Мста», ЗСУ «Шилка», ЗГРК «Тунгуска» розташований ззаду; у БМП-1, БМП-2, СГ «Акация», «Тюльпан», «Гиацинт», «Пион» – спереду; МТЛБ, СГ «Гвоздика» – в середній частині корпусу біля лівого борту.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 2. 12,7×99 mm NATO .50 BMG

Набої застосовуються у антиматеріальних гвинтівках: Barrett M82, Barrett M107, Falcon; кулеметах Browning M2 та їх модифікаціях. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 4.2 – Маркування капсулів набоїв 12,7×99 mm

1. 50, Armor-Piercing, M2 – Бронебійний.

Цільове призначення: Легкоброньовані цілі. Бронебійна дія за бронеплитою в 20 мм на відстані 100 м – не менше 90%; Запальна дія по бензину, розташованому за бронеплитою в 15 мм на відстані 70 м – не менше 75%.

Вага кулі: 46,53 г.

Вершина кулі пофарбована чорним.

Малюнок 4.2.1 – Набій M2

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

2. 12.7 mm x 99 AP-S (.50 CAL) NM185 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Бронебійний набій матч класу. З відстані 700 м пробиває 22 мм броні. Вага кулі – 47,0 г. Зовні дуже схожий на набій М2. *Забарвлення: вершинка кулі – чорна.*

Малюнок 4.2.2 – Набій NM185

3. 50, Armor-Piercing-Incendiary M8 – Бронебійно-запальний.

Цільове призначення: Броньовані горючі цілі. Бронебійна дія за бронеплитою завтовшки 22 мм на відстані 100 м – не менше 90%; Запальна дія по бензину, розташованому за бронеплитою в 15 мм на відстані 70 м – не менше 75%.

Вага кулі: 42,06 г.

Вершина кулі пофарбована сріблястим.

Малюнок 4.2.3 – Набій M8

4. 12.7 mm x 99 API-S (.50 CAL) NM173 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Бронебійний із запальною/маркерною дією для спостережень. З 700 м пробиває броню – 22 мм. Вага кулі – 47,0 г. *Забарвлення: Вершина кулі пофарбована сріблястим.*

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 4.2.4 – Набій NM173 та його маркерна дія

5. 50, Armor-Piercing-Incendiary-Tracer (API-T), Mk 300 Mod 0 – Бронебійно-запальний трасуючий.

Цільове призначення: Броньовані та неброньовані цілі, траса до 1500 м. З 1500 м пробиває броню 13 мм, з 1000 м пробиває броню 15 мм. Вага кулі: 51,8 г.

Вершина кулі жовта.

Малюнок 4.2.5 – Набій Мк300

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

6. 50, High-Explosive Armor-Piercing-Incendiary (HEIAP), Mk 211 Mod 0 "Raufoss" – Осколково-фугасний (розривний), бронебійно-запальний.

Цільове призначення: Легкоброньовані і неброньовані цілі. З відстані 400 м пробиває броню завтовшки 16 мм, з 1000 м – 13 мм. Підрив ВР (частки палаючого цирконію – 20 штук, на відстані 30-40 см за перешкодою, підпалюють легкозаймисті матеріали на відстані до 15 м. Рівень руйнування можна порівняти з 20-мм снарядом.

Вага кулі: 51,8 г.

Вершина кулі зелена з білою смугою.

Малюнок 4.2.6 – Набій Мк211

7. 50, Incendiary, M1 – Запальний.

Цільове призначення: Займання неброньованих горючих цілей**.**

Вага кулі: 41,02 г.

Вершина кулі блакитна.

Малюнок 4.2.7 – Набій М1, різних років виробництва

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

8. 50, Tracer, M1 – Трасуючий.

Цільове призначення: Цілевказування, пристрілка, сигнал, траса червона, до 1800 м, небронь**о**вані цілі**.**

Вага кулі: 41,67 г.

Вершина кулі червона.

Малюнок 4.2.8 – Набій Tracer, M1

9. 50, Tracer, M17 (TRACER (.50 CAL)– Трасуючий.

Цільове призначення: Цілевказування, пристрілка, сигнал, траса до 2290 м (1500 м), небронь**о**вані цілі.

Вага кулі: 41,67 г.

Вершина кулі бордова або коричнева.

Малюнок 4.2.9 – Набій Tracer, M17

10. 12.7 mm x 99 SG-T BALL TRACER (.50 CAL) NM242 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Трасуючий.

Цільове призначення: Цілевказування, пристрілка, сигнал, траса від 200 до 1500 м, небронь**о**вані цілі.

Вага кулі: 43,0 г.

Вершина кулі бордова або коричнева.

Малюнок 4.2.10 – Набій NM242

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

11. 50, Ball, M33 – Куля в суцільної металевої оболонці (FMJ).
Цільове призначення: Неброньовані цілі.
Вага кулі: 42,9 г.
Куля не забарвлена..

Малюнок 4.2.11 – Набій М33

12. 50, Ball, M1022 – Високоточний матч-класа (снайперський).

Цільове призначення: Неброньовані цілі на далеких відстанях. Зберігає надзвукову швидкість польоту на відстані до 1600 метрів.
Вага кулі: 51,8 г.
Куля не забарвлена.

Малюнок 4.2.12 – Набій М1022

13. 12.7 mm x 99 SG BALL (.50 CAL) NM241 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Набій високоточний снайперський.

Цільове призначення: Неброньовані цілі на далеких відстанях.
Вага кулі – 46,0 г.
Куля не забарвлена.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 4.2.13 – Набій NM241

14. 50, M1022LRS Long Range Sniper – Високоточний снайперський.

Цільове призначення: Небронювані цілі на далеких відстанях. Зберігає надзвукову швидкість польоту на відстані до 1600 метрів.

Вага кулі: 51,8 г.

Суцільне оливково-зелене забарвлення кулі.

Малюнок 4.2.14 – Набій M1022LRS

15. 12.7 mm x 99 MP (.50 CAL) NM140F3 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Стандартний набій NATO. Куля зі сталевим наконечником і свинцевим осереддям. З відстані 100 м пробиває броню – 22 мм. З відстані 1000 м – 10,6 мм.

Вага кулі – 43,0 г.

Забарвлення: вершинка кулі зелена.

Малюнок 4.2.15 – Набій NM140F3

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

16. 12.7 mm x 99 MP-T (.50 CAL) NM160F3 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Стандартний набій NATO. Куля зі сталевим наконечником, свинцевим осереддям та трасером. З відстані 100 м пробиває броню – 22 мм. З відстані 1000 м – 10,6 мм. Довжина траси – 50-1500 м.
Вага кулі – 43,0 г.
Забарвлення: вершинка кулі зелена з фіолетовим пояском.

Малюнок 4.2.16 – Набій NM160F3 (MP-T)

17. 12.7 mm x 99 MP-DT (IR) (.50 CAL) Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Стандартний набій NATO. Куля зі сталевим наконечником, свинцевим осереддям та ІЧ трасером. Його можна побачити лише за допомогою приладів нічного бачення (ПНБ), що надають користувачу явні переваги як невидимий винищувач вночі. Індикатор траси трохи більше 1000 м (зазвичай видимий до 1250 м). З відстані 100 м пробиває броню – 22 мм. З відстані 1000 м – 10,6 мм. Вага кулі – 43,0 г. *Забарвлення: вершинка кулі зелена з фіолетовим пояском.*

Малюнок 17 – Набій MP-DT

18. 50, Armor-Piercing-Incendiary M20 (12.7 mm x 99 API-T (.50 CAL)) – Бронебійно-запалювально-трасуючий для використання в кулеметах з різними кулями упереміж.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Довжина траси – 200-1500 м. З відстані 100 м пробиває 22 мм броню. Вага кулі – 40,0 г.
Забарвлення: вершинка кулі червона з білим пояском.

Малюнок 4.2.18 – Набій M20 (API-T)

19. 12.7 mm x 99 SG-M (.50 CAL) Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Набій з функцією маркера/споттера, надзвичайна точність на великих відстанях. Після влучання в ціль творить маркер-спалах, що полегшує його виявлення. Вага кулі – 43,0 г. *Забарвлення: вершинка біла.*

Малюнок 4.2.19 – Набій SG-M, знизу – принцип його роботи

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

20. 12.7 mm x 99 SG-DT (IR) (.50 CAL) NM260 Grade A (Match Grade) and Grade B (Linked) – Набій з інфрачервоним (ІЧ) датчиком абсолютно невидимий неозброєним оком. Його можна побачити лише за допомогою приладів нічного бачення (ПНБ), що надають користувачу явні переваги як невидимий винищувач вночі. Індикатор траси трохи більше 1000 м (зазвичай видимий до 1250 м). Вага кулі – 43,0 г. *Забарвлення: вершинка кулі – фіолетова.*

Малюнок 4.2.20 – Набої SG-DT, зверху виробництва США, посередині – Норвегії та Фінляндії; Знизу робота набою в ІЧ – діапазоні

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Додаток 2. Стрільба набоями 12,7х99 по легко броньованих цілях.

Набої Mk 300, Mk 211, NM185, NM173 (позиції 2,4,5,6) є основними набоями, стрільба якими призначена тільки по броньовим цілям і заборонена по живій силі.

Зазначені набої дають гарні результати в боротьбі з БТТ (таблиця 2). Проти легкоброньованої техніки вони вельми дієві. 03.05.2022 р. боєць ЗСУ з M107A1 з відстані 754 м знищив дві ворожі БМП-1.

Таблиця 2 – Вражаюча дія куль 12,7х99 по легко броньованої БТТ

Набій	Об'єкт	Відстань гарантованого пробиття броні
Mk 300, NM185, NM173	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика»	До 1000м – лоб До 1500 – борт
Mk 300, NM185, NM173	БМП-1, БМП-2,	До 400м – лоб До 1500м – борт
Mk 300, NM185, NM173	БМП-3	До 500м – борт
Mk 300, NM185, NM173	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7Пион	До 100м – лоб До 1000м – борт
M2, Mk 211	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 300м – лоб До 1000м – борт
M2, Mk 211	БМП-1, БМП-2,	До 50м – лоб До 1000м – борт

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Набій	Об'єкт	Відстань гарантованого пробиття броні
M2, Mk 211	БМП-3	До 200м – борт
M2, Mk 211	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7 «Пион»	До 50м – лоб До 1000м – борт
M1, M8, M17, M20, NM140F3, NM160F3	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 100м – лоб До 500м – борт
M1, M8, M17, M20, NM140F3, NM160F3	БМП-1, БМП-2,	До 50м – лоб До 500м – борт
M1, M8, M17, ,M20, NM140F3, NM160F3	БМП-3	До 100м – борт
M1, M8, M17, , M20, NM140F3, NM160F3	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7 «Пион»	До 300м – борт

Додаток 3. Стрільба набоями 12,7х99 по танкам.

Стрільба по танкам Т-72/Т-90 та Т-80 ведеться набоями 12,7х99 по тим же вразливим місцям, що і для набоїв 12,7х108 (частина 4, глава 1). Ефективна відстань стрільби набоями 12,7х99 по ділянках, позначених на мал. Д.1 – Д.5 (на стор. 49-51), при влучанні під кутом 90^0:

Mk 300 – через каток до 100м;
Mk 300 – поміж катками до 400 м;
M2, Mk 211 – поміж катками до 100м;

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Кормовий лист корпусу всіх Т-72, Т-80 і Т-90 пробивається: **Mk 300 до 50м (Т-62 – до 100м);**

Корма башти Т-90А, Т-90А «Владимир»: **Mk 300 до 100м.**

Також, досить ефективною буде стрільба набоями 12,7х99 по прицілам, (мал. Д.6, Д.7 на стор. 52-53), в вихлоп з лівого борту на надгусеничній полиці (Т-62, Т-72/Т-90), в вихлоп з корми (Т-80).

Дульний вихлоп при стрільбі зі зброї 50-го калібру – основний демаскуючий фактор і головна причина необхідності захисту зору. А гучність пострілу однозначно вимагає серйозного захисту слуху.

Малюнок Д.8 – На задньому плані дим з підбитої російської БМП-1, знищеної за допомогою М107А1 з 754 метрів

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Глава 3. 14,5 × 114 мм

Набої застосовуються у антиматеріальних гвинтівках: Snipex T-Rex, Snipex Alligator, трофейних ПТРД та ПТРС; кулеметах КПВ, КПВТ. На озброєнні ЗС України перебувають наступні типи набоїв:

Малюнок 4.3 – Маркування набоїв 14,5х114

1. 14,5 БСТ (57-БЗТ-562) – Бронебійний спеціальний трасуючий набій**.** Довжина траси – 2000 м, червона.
Найбільш ефективний набій для боротьби з танками. При влучанні в перешкоду (броню) осереддя цих куль пробиває броню, завдаючи поразки осколками, що утворюються від кулі і пробитої броні. При стрільбі по пальному, захищеному бронею, осереддя кулі пробиває броню; запальний склад від удару кулі о броню запалюється; полум'я проникає через отвір, пробитий серцевиною в броні, і запалює пальне. Кулі забезпечують також запалення легкозаймистих предметів та пального, що знаходяться у товстостінній тарі, не захищеної бронею (в баках, залізничних цистернах, заправниках, бензосховищах тощо) на відстанях до 1500 м.

Таблиця 3. Бронебійність 14,5 БСТ

з 800 м, мм	з 500 м, мм	з 300 м, мм	з 100 м, мм
31	50	60	65

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Вага кулі – 64,4 г.

Забарвлення: Вершина кулі 14,5 БСТ забарвлюється в чорний колір, інша її поверхня до обріза дульца гільзи – у червоний колір, капсуль-запальник покритий лаком чорного кольору

Малюнок 4.3.1 – Набій 14,5 БСТ

2. 14,5 Б-32 гл (57-БЗ-561), 14,5 Б-32 гс (57-БЗ-561С) – Набій з бронебійно-запалювальною кулею.

Цільове призначення: ураження легкоброньованих цілей, живих цілей та вогневих засобів, що знаходяться за легкими укриттями, а також низько летючих цілей. Пробивна дія становить не менше 80% при стрільбі по бронеплиті завтовшки 20 мм, встановленої під кутом 20^0 до вертикалі на відстані 300 м, а запальна дія – не менше 80% по паперу, змоченому бензином і укритому бронеплитою завтовшки 20 мм, на відстані 100 м. При влучанні в перешкоду (броню) осереддя цих куль пробиває броню, завдаючи поразки осколками, що утворюються від кулі і пробитої броні. При стрільбі по пальному, захищеному бронею, осереддя кулі пробиває броню, запальний склад від удару кулі о броню запалюється, полум'я проникає через отвір, пробитий серцевиною в броні і запалює пальне. Кулі забезпечують також запалення легкозаймистих предметів і пального, що знаходиться в товстостінній тарі, не захищеною бронею (в баках, залізничних цистернах, бензозаправниках, бензосховищах тощо) на відстанях до 1500 м.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Таблиця 4. Бронебійність 14,5 Б-32:

з 800 м, мм	з 500 м, мм	з 300 м, мм	з 100 м, мм
20	32	40	45

Вага кулі – 63,9 г.

Забарвлення: Головна частина кулі 14,5 Б-32 забарвлюється в чорний колір з червоним пояском

Малюнок 4.3.2 – Набій 14,5 Б-32

3. 14,5 БЗТ (57-БЗТ-561С), 14,5 БЗТ-М (57-БЗТ-561СМ), – Бронебійно-запальний трасуючий набій

Цільове призначення: для стрільби спільно з набоями 14,5 Б-32 по ураженню низько летючих повітряних цілей, легко броньованої техніки, транспортних засобів та групових живих цілей, а також для корегування стрільби та цілевказівки. Вони також можуть використовуватись для створення пожеж. Пробивна дія становить не менше 80% при стрільбі по бронеплиті завтовшки 20 мм, встановленої під кутом 20^0 від вертикалі, на відстані 100 м, а запальна дія – не менше 80% по бензину (у 14,5 БЗТ-44 М – не менше 90%) захищеному бронеплитою завтовшки 20 мм, на відстані 100 м. Довжина траси – 2000 м (у БЗТ-М – з затримкою 50-120 м від дула). Вага кулі – 60,5 г.

Таблиця 5. Бронебійність 14,5 БЗТ:

з 800 м, мм	з 500 м, мм	з 300 м, мм	з 100 м, мм
15	27	35	40

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Головна частина кулі 14,5 БЗТ забарвлюється у фіолетовий колір з червоним пояском

Малюнок 4.3.3 – Набій 14,5 БЗТ

4. 14,5 МДЗ (57-З-564; 57-З-564С; 7-3-1), 14,5 МДЗМ (7-3-6) – Набій миттєвої запальної дії

Цільове призначення: ураження низько летючих повітряних цілей (літаків та гелікоптерів) на відстанях до 2000 м, а також ураження живої сили, що знаходиться за легкими укриттями, і неброньованої бойової та допоміжної техніки (тягачів, ПТРК, зенітних та пускових ракетних установок, автотранспорту, нафтових терміналів тощо). Куля 14,5 МДЗ, маючи осколково-фугасну і запальну дію, забезпечує ураження чи пошкодження повітряних цілей осколками або розривною хвилею, а також запалення легкозаймистих рідин, що знаходяться в баках з завтовшки стінок від 8 до 2 мм на відстані від 100 до 1500 м відповідно. При влучанні кулі 14,5 МДЗ в перешкоду вибухає ВР і осколки та розривна хвиля які при цьому утворюються завдають поразки цілі і запалюють пальне. При влучанні кулі 14,5 МДЗ/МДЗМ в двигун відбувається миттєве займання палива, тому що температура полум’я становить від 2500^0 С до 3500^0 С. Спалах від розриву куль 14,5 МДЗ/МДЗМ видно на відстані до 2000 м. Ці набої також можуть використовуватись для створення осередків пожеж. При влучанні кулі в авіаціль ініціюється заряд ВР. Осколки кулі й продукти вибуху пробивають обшивку літака або гелікоптера. В утворений отвір потрапляє сніп вогню та

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

осколків, вражаючи прилади і особовий склад. Пробиваючи обшивку літака або гелікоптера на відстані 1,5 км, куля утворює отвір діаметром 20-40 см.
Вага кулі – 58,5 г.
Забарвлення: Вершина кулі 14,5 МДЗ пофарбована до обріза дульца гільзи – в червоний колір

Малюнок 4.3.4 – Набій 14,5 МДЗ

5. 14,5 ЗП (57-З-561М), – Запальний набій.

Цільове призначення: цілевказування, пристрілка, сигнал, ураження відкритих наземних цілей, запалювання дерев'яних будівель, скирт сіна, соломи та інших легкозаймистих предметів, пального, що знаходиться в незахищених бронею баках та резервуарах, на відстанях до 1500 м. Куля 14,5 ЗП має трасер. Траса червоного кольору, видима вдень та вночі. Відстань трасування до 1500 м.
Забарвлення: Вершина кулі 14,5 ЗП забарвлюється в червоний колір.

Малюнок 4.3.5 – Набій 14,5 ЗП

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Додаток 4: Стрільба набоями 14,5х114 по легкоброньованої техніці.

Нижче, в таблиці 6 показана вражаюча дія вищезазначених набоїв проти легкоброньованої техніки при влученні під кутом 90^0. При русі БМП, БМД, БТР, СГ та іншого легкоброньованого транспорту прямо на стрілка, мати на увазі, що броня їх в лобовій частині товще і важче пробивається, ніж борти й корма.

Таблиця 6 – Вражаюча дія 14,5 мм набоїв

Набій	**Об'єкт БТТ**	**Відстань гарантованого пробиття броні**
БСТ	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 1000м – лоб, до 1500м борт
БСТ	БМП-1, БМП-2,	До 800м – лоб До 1500м – борт
БСТ	БМП-3	До 400м – лоб До 1200м – борт
БСТ	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7 «Пион»	До 500м – лоб До 1500м – борт
Б-32	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 800м – лоб До 1000м – борт

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Набій	Об'єкт БТТ	Відстань гарантованого пробиття броні
Б-32	БМП-1, БМП-2,	До 500м – лоб До 1000м – борт
Б-32	БМП-3	До 75м – лоб До 800м – борт
Б-32	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7 «Пион»	До 400м – лоб До 1000м – борт
БЗТ, БЗТМ	БРДМ, БТР-70, БТР-80, БМД-1, БМД-2, БТР-Д, МТЛБ, ЗСУ 23-4«Шилка», 2С1 «Гвоздика», 2С9 «Нона», БА «Тигр»	До 500м – лоб До 800м – борт
БЗТ, БЗТМ	БМП-1, БМП-2,	До 400м – лоб До 800м – борт
БЗТ, БЗТМ	БМП-3	До 50м – лоб До 500м – борт
БЗТ, БЗТМ	2С3 «Акация», 2С4 «Тюльпан», 2С5 «Гиацинт», 2С6 «Тунгуска», 2С7 «Пион»	До 300м – лоб До 800м – борт

Додаток 5: Стрільба набоями 14,5х114 по танкам Т-72, Т-80, Т-90.

Стрільба по танкам Т-72/Т-90 та Т-80 ведеться набоями 14,5х114 по тим же вразливим місцям, що і для набоїв 12,7х108 (частина 4, глава 1). Ефективна відстань

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

стрільби набоями 14,5х114 по ділянках, позначених на мал. Д.1 – Д.5 (на стор. 49-51), при влучанні під кутом 90^0:

БСТ через каток до 600м; між катками до 750м;
Б-32 через каток до 300м; між катками до 400м;
БЗТ через каток до 100м; між катками до 300м.

Кормовий лист корпусу всіх Т-62, Т-72, Т-80 та Т-90 пробивається:

БСТ до 500м (Т-62 – до 700м);
Б-32 до 300м (Т-62 – до 500м);
БЗТ до 50м (Т-62 – до 300м).

Корма башти всіх Т-72 та Т-90 пробивається:

тільки БСТ до 100м

Корма башти Т-90А, Т-90А «Владимир» пробивається:

БСТ до 600м;
Б-32 до 400м;
БЗТ до 200м.

Корма башти Т-80БВ та Т-62М пробивається:

тільки БСТ до 300м

Також, вельми ефективна буде стрільба цими набоями по прицілам, приладам спостереження (мал. Д.6, Д.7 стор. 52-53), тракам, вихлопу з лівого борту на надгусеничній полиці (Т-80 – вихлоп ззаду корпусу), а з височин – по баштовим люкам, люку механіка-водія, надмоторному даху.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Додаток 6: Використання набоїв 14,5х114 в кулеметах КПВ та КПВТ

При стрільбі з кулеметів КПВ та КПВТ найбільша ефективність стрільби досягається при застосуванні різних набоїв упереміж. При стрільбі по повітряним та наземним легко броньованим цілям доцільно використовувати упереміж набої з кулями Б-32, БЗТ, БС-41 або з кулями БСТ, Б-32 та БЗТ.

При стрільбі по наземним неброньованим цілям використовують упереміж набої з кулями Б-32, БЗТ-44М та МДЗМ або ЗП.

При стрільбі по повітряних цілях необхідно використовувати таку комбінацію великокаліберних набоїв з кулями Б-32, БЗТ-44М та МДЗМ або ЗП.

З кулеметів КПВ та КПВТ стрільба довгими чергами по танкам, оснащеним ДЗ «Контакт-1» (Т-72БВ, Т-80БВ), буде ефективна для знищення їх ДЗ, яка вибухає від цих куль, що послабить захист та дозволить бійцям з РПГ легше танки ворога знищити.

Запам’ятай, дуже важливо!

Влітку, в жарку погоду, стрільба нагрітими набоями призводить до підвищення тиску газів у каналі ствола, внаслідок чого екстракція стріляних гільз різко погіршується. Щоб уникнути тугий екстракції необхідно:

а) вкривати набої від сонячних променів;

б) перед стрільбою злегка змащувати рушничним мастилом набої, патронник та деталі рухомої системи;

в) через кожні 15-20 пострілів, бажано прочищати патронник та злегка змащувати його рушничним мастилом.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Частина 5. Укупорка набоїв. Позначення на коробках

Упаковка набоїв стандартно здійснюється за системою: ящик-цинк-пачка. Основним елементом закупорювання є герметично закрита металева коробка (у просторіччі – патронний цинк). Зустрічаються коробки з оцинкованої сталі (запаяні), зварно-закатані, цільноштамповані покриті фарбою та штамповані з маловуглецевої сталі, пофарбовані в захисний колір. Габарити: 357х156х103 мм, вага 0.9 кг. Цей тип коробки єдиний для всіх калібрів стрілецької зброї, а кількість набоїв – різна.

У ролі транспортно-складської (зовнішньої) тари виступають дерев'яні ящики. У кожну таку скриньку поміщаються два цинки. Патронні ящики виготовляються з пиломатеріалів хвойних порід, крім дна та кришки, які виготовляються з плити ДВП. Кришка ящика відкидна і кріпиться до його корпусу за допомогою металевої арматури. Крім того, ящик має дві дерев'яні ручки для перенесення. До 1979 року патронні ящики виготовлялися повністю, включаючи дно та кришку, з дерева із кріпленням кришки до корпусу ящика шурупами.

Габарити стандартного патронного ящика – 488х350х163 мм, вага порожнього ящика варіюється в межах 3,6-4,0 кг. Різниця ваги ящика брутто і нетто (сумарної ваги набоїв) становить приблизно 7 кг. Крім самих металевих коробок з набоями в ящику також міститься спеціальний ніж для їх відкриття. У ящиках із кришкою із ДВП ніж розміщується у гнізді на внутрішній стороні торцевої стінки ящика, а з кришкою з деревини – у відповідному гнізді на внутрішній стороні кришки. Запечатаний патронний ящик щільно охоплюється сталевою пакувальною стрічкою. Кінці стрічки з'єднуються механічним способом із пломбуванням

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

або зварюванням.

Внутрішньою тарою є картонні коробки або паперові пакети з набоями, що укладаються в металеву коробку. Для зручності вилучення з цинку під одну з пачок кожного ряду закладається тканинна стрічка, кінці якої виводяться на поверхню. Маркування патронної тари складається з написів, знаків та кольорових відмінних смуг; наноситься фарбуванням по трафарету, штемпелюванням, друкарським способом або спеціальною маркувальною машиною. Тепер конкретно щодо калібрів. Військові боєприпаси 7.62х54 мм R фасуються в пачки ємністю 10 набоїв. Зустрічаються пачки з незабарвленого картону або згортки з вощеного паперу, скріплені з обох боків скобами. У цинк вміщається 44 пачки, в ящику 2 цинки, сумарно 880 набоїв.

Малюнок 5.1 – Різновиди ящиків з набоями

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

З малюнку 5.1: 1 – ящики набоїв 7,62х39 мм обр. 1943 з кулями ПС, варіант з дощатою кришкою; 2 – ящик 7,62х54-мм гвинтівкових набоїв з кулями ЛПС, варіант маркування на кришці (транспортний знак – цифра «2» у трикутнику); 3 – ящик набоїв 5,45 ПС (7Н6), Луганський завод; 4 – ящик набоїв 7,62 ПС (7Н1), трофейні російськи з написом «снайперские».

Набої виробництва радянських, Українських та російських заводів мають єдиний принцип маркування.

Малюнок 5.2 – Укупорка набоїв 5,45х39

Розшифровка позначень на штампо-закаточній коробці (на прикладі: малюнок 5.2, коробка 5): **5,45** – калібр набоїв. **ПС** – тип кулі (зі сталевим осереддям). **Гс** – матеріал гільзи (гільза сталева). **СФ033фл** – марка пороху (сферичний

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

флегматизований; **0,33** – діаметр порохового зерна). **317/79М** – серія/рік виробництва пороху. **Л62** – серія випуску боєприпасу. **80** – рік (1980) виробництва боєприпасу. **17** – код заводу виробника (Барнаульський завод). **1080 шт.** – загальна кількість набоїв у коробці. На коробці з трасуючими набоями нанесена зелена стрічка (коробки 1,2,3,6). За цим принципом маркуються всі набої калібром 7,62х25 (ТТ); 7,62х35 (СП); 9×18 мм (ПМ); 5,45×39 мм (АК-74); 7.62×39 мм (АКМ); 9×39 мм (Вал); 7,62×54 мм R (Мосінка, Максим, ПК); 9,3×64 мм Бреннеке; 12,7×108 мм (ДШК, НСВ); 14,5×114 мм (КПВ).

Малюнок 5.3 – Ящик та цинк набоїв 5,45 мм, куля зі сталевим осереддям, 1976 року випуску, Тульського заводу

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.4 – Розкрита скринька, цинк та пачка набоїв 7.62-мм зр. 1943 р. з кулями ПС виробництва Климівського штампувального заводу

Малюнок 5.5 – Відкриття цинку з набоями за допомогою ножа, що додається

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Набої підвищеної влучності 7,62 ПС (7Н1) мають на упаковці відмітний напис «Снайперские», а набої 7,62 СНБ (7Н14) – напис «Снайперские» та чорну смугу. Набої 7,62 ЛПС (57-Н-223С) випуску до 1978 року позначаються білою смугою на патронній тарі.

Малюнок 5.6 – Пачки набоїв 7,62 ПС (7Н1), картонна (ліворуч) та паперова

Для боєприпасів калібру 7.62х39 мм, що позначаються як «7,62-мм патрон обр. 1943 року», у настановах по стрілецькій справі значаться два стандартні варіанти укупорки: для автомата Калашнікова – у картонних коробках по 20 штук у цинку, сумарно 660 набоїв; і для карабіна СКС – в обоймах по 10 набоїв, дві споряджені обойми поміщаються в плоску довгасту картонну коробку, в цинку 23 коробки, сумарно 460 набоїв. Проте фактична місткість цинку боєприпасів цього калібру варіюється. Найбільш поширені цифри: 700 оболонкових 7,62 ПС, 720 бронебійних 7,62 БП. Відмітне маркування бронебійних набоїв 7,62 БП (7Н23) – чорна смуга на упаковці, а набоїв 7,62 УС із дозвуковою кулею (57-Н-231У) – чорно-зелена смуга.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.7 – Зверху: оцинкована патронна коробка з під 7.62-мм набоїв зр. 1943 р. з кулями БЗ; Знизу – Металеві коробки з набоями калібру 7.62х39 мм: 1 – бронебійні 7,62 БП; 2 – з дозвуковою кулею 7,62 УС

Малюнок 5.8 – Картонні пачки на 20 набоїв 7.62х39 мм

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.9 – Упаковка набоїв 7,62-мм зразка 1943 року в обоймах для карабіну СКС

Місткість упаковки набоїв 5.45х39 мм зроблена кратною ємністю стандартного автоматного магазину – 30 набоїв. Зустрічаються упаковки в картонних коробках або в паперових обгортках, скріплених скобами. У металеву коробку укладається 36 пачок із загальною кількістю 1080 набоїв. Зустрічаються різні маркування гільзи: «5,45 гс ПС» або «5,45 ПС гс», але це один і той самий набій.

Для автоматних набоїв калібрів 7.62х39 мм та 5.45х39 мм зі сталевими лакованими гільзами поряд із металевими коробками існує альтернативний спосіб упаковки – у спеціальних вологонепроникних пакетах, із непромокального паперу по 120 штук. Всередину вологонепроникного пакету укладаються в один або два ряди патронні пачки, прокладені по периметру пакету прокладкою з обгорткового паперу. Герметизація вологонепроникного пакету здійснюється зварюванням швів та загинанням клапанів. В якості транспортно-складської тарі в цьому випадку використовується все той же дерев’яний ящик.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.10 – Вологонепроникні упаковки по 120 набоїв калібру 5.45х39 мм, куля сталева – зліва, та трасуюча

Також, ми отримуємо набої від союзників. Їх укупорки мають відмінності.

Малюнок 5.11 – 1 – болгарський дерев'яний патронний ящик з набоями 7,62 ЛПС (1981); 2 – угорський дерев'яний патронний ящик з набоями 7,62 Л (1969); 3 – польська дерев'яна патронна скринька з набоями 7,62 ЛПС (1986 рік); 4 – китайський дерев'яний патронний ящик з набоями Norinco 7.62х39 мм

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Чеський спосіб укупорки: набої 7,62х39 оснащені обоймами, призначеними для швидкого заряджання автомата. Картонна пачка вміщує 3 обойми по 10 набоїв. Коробки запаковані у щільний поліетилен по десять у кожному блоці. Місткість ящика – 1200 набоїв або 1120 набоїв. У такі ж ящики укладаються і боєприпаси калібру 7.62х54 мм R (по-чеськи – «7,62-59»): пачки по 20 набоїв, ящик на 800 або 780 набоїв (малюнок 5.12).

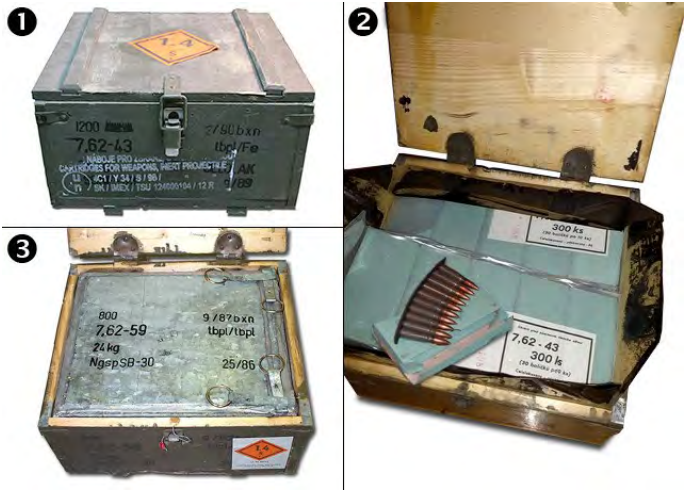

Малюнок 5.12 – Патронні ящики виробництва Чехії та Словаччини: 1, 2 – на 1200 набоїв 7,62-43 калібру 7.62х39 мм; 3 – на 800 набоїв 7,62-59 калібру 7.62х54 мм R.

Набої 9х39 мають три види упаковок:

1. В пачці – 10, в цинку – 400, в ящику – 800 набоїв;
2. В пачці – 20, в цинку – 580, в ящику – 1160 набоїв;
3. В пачці – 20, в цинку – 640, в ящику – 1280 набоїв.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.13 – Зліва: ящики з набоями СП-5; Справа: коробки з набоями СП-5 (крайня ліворуч), та СП-6

Набої для пістолета Макарова калібру 9х18 мм упаковуються в картонні коробочки по 16 набоїв, що відповідає ємності двох пістолетних магазинів. У цинк міститься 80 таких коробок, сумарно 1260 набоїв.

Довгасту форму має коробка набоїв 9х19 мм ПС (7Н21). Вона вміщує 34 набої, в цинк укладається 32 такі коробки.

Малюнок 5.14 – Коробка бойових набоїв калібру 9х18 мм ПМ (зліва); Коробка бойових набоїв 9х19 мм ПС 7Н21 (справа)

Набої 7,62х25 ТТ упаковуються в картонні пачки по 70 набоїв. В цинку 18 пачок (1260 набоїв). В ящику 2 цинки (2520 набоїв).

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 5.15 – Картонна пачка набоїв 7,62х25 мм ТТ

Великокаліберні набої, як було сказано вище, мають той самий – стандартний – принцип укупорок.

Малюнок 5.16 – Ящик та цинк з набоями 12,7х108

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Частина 6. Укупорка набоїв NATO. Позначення на коробках

Упаковка набоїв NATO стандартно здійснюється за системою: ящик-короб-пачка.

Ящик фанерний, скріплений дротяними скобами, об'єднує два короби M2A1, PA-108 або чотири короби M19A1. Розміри ящика залежать від типу коробів, що вміщаються в нього. Для складського зберігання більших контейнерів застосовуються відкриті піддони.

Малюнок 6.1 – Зверху: ящик з двома коробами PA-108 з боєзапасом до кулемету M249 SAW калібру 5.56x45 мм; Знизу: Розкрита скринька, що вміщає 4 короби M19A1

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Основне маркування, що містить інформацію про калібр, тип кулі, найменування набою, укладання, код виробника, номер партії тощо, наноситься на передню стінку фанерного ящика. Додаткове маркування наноситься на бічну стінку та кришку ящика.

800 CRTG – **кількість набоїв;**
7.62 mm – **калібр;**
4 - Ball M80
1 – TR M62 – **набої, що вставлені в кулеметну стрічку;**
M13 LINK – **маркування кулеметної стрічки;**
1305-00-892-2150 – National Stock Number (NSN);
1305-A131 – Dod Ammunition Code;
WT 74 LBS – **вага брутто 74 фунти;**
LOT LC-98H603L041 – **виробник** Lake City Army Ammunition Plant **номер партії**

⊕	– символ NATO (NATO design mark)
✠	– символ **взаємозамінності** (Symbols of Interchangeability)
▬	– в обоймах;
◤	– **в бандольєрах**
⊷	– **в кулеметних стрічках**
●	– **набої загального призначення (стандартні)**
▬	– **трасуючі набої**
▲	– **бронебійні набої**
○	– **холості набої**

Малюнок 6.2 – Приклад маркування ящика з набоями та його графічні символи

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

В ящики укладаються сталеві короба наступних типів: M19A1, M2A1, PA-108. Короба зі звареними швами. Кришка з ручкою для перенесення, кріпиться на петлях на краю бічної стінки короба і фіксується за допомогою швидкороз'ємної клямки, розташованої на протилежній бічній стінці. Гумова прокладка ущільнювача, забезпечує високу герметичність вмісту.

Малюнок 6,3 – Зліва направо: Короба M19A1, M2A1, PA-108; Знизу: M2A1 напіввідчинений

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

У Литві перейшли до пакування набоїв на германський (у прогумованих battle packs) або на американський (у сталевих коробах M2A1) манер. Наприклад, продукція литовського підприємства Giraitės Ginkluotės Gamykla (GGG) – водонепроникна упаковка на 200 набоїв калібру 7.62х51 мм. Вона містить 10 картонних пачок по 20 набоїв; 5 таких упаковок укладаються в дерев'яному ящику, але ящики використовуються старого радянського зразка. А набої калібру 5.56х45 мм литовці фасують по 1000 штук у металеві короби M2A1 (малюнок 6.4). Все це наші партнери постачають в Україну для знищення російських загарбників.

Малюнок 6.4 – Боєприпаси виробництва литовського патронного заводу GGG калібрів 7.62х51 мм (вгорі) та 5.56х45 мм

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Маркування з відомостями про калібр, тип кулі, найменування набою, укладання, виробника, номер серії наноситься на передню стінку короба. На кришці іноді малюється символ, що характеризує тип укладання набоїв: у картонних коробках, обоймах, кулеметна стрічка.

420 cartridges	–	**кількість набоїв**
⊕	–	**символ NATO**
7.62 mm	–	**калібр**
●	–	**тип кулі**
M80	–	**тип набою**
	–	**в обоймах**
	–	**в бандольєрах**
LOT TW 18532	–	**виробник** Twin Cities Arsenal **номер партії**

Малюнок 6.5 – Приклад маркування короба М2А1 та його графічні символи

Внутрішньою тарою є картонні коробки. Оформлення упаковок бойових набоїв лаконічне. На лицьовій стороні коробки зазвичай вказуються калібр та найменування набою, кількість набоїв, назва або код виробника та номер партії. Маркування наноситься чорною друкарською фарбою на незабарвлений або білий картон.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 6.6 – Боєприпаси калібру 5.56х45 мм: 1 – картонна пачка на 30 бойових набоїв М855 в обоймах; 2 – картонна коробка снайперських набоїв Mk 262 mod 1; 3 – картонна коробка бойових набоїв М855; 4 – комерційна упаковка

Основний варіант упаковки боєзапасу для штурмових гвинтівок М16/М4 поєднує в собі бандольєри, обойми та картонну упаковку. Бандольєр (bandoleer), це одноразовий матер'яний патронташ «М3» та «М8». Набої калібру 5.56х45 мм оснащені 10-зарядними обоймами, які поміщаються в 30-патронні напіввідкриті картонні пачки або картонні коробки. Бандольєр М8 має чотири підсумки, у кожен з яких укладається одна така упаковка. Сумарно по 120 набоїв у бандольєрі. До кожного бандольєру додається металевий перехідник – прискорювач заряджання (metal magazine guide). У металевому коробі М2А1 міститься 7 бандольєрів – 840 набоїв у коробі, 1680 набоїв у ящику.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Малюнок 6.7 – Бандольєри M3 та M8

Спецнабої (трасери M856, снайперські Mk 262, практичні M862 та ін.) пакуються в картонні коробки по 20 штук, 41 коробка в металевому коробі. Живлення ручного кулемета M249 SAW здійснюється зі стрічкового короба з 200-набійною стрічкою M27. Металевий короб PA-108 вміщує чотири стрічкові короби, металевий короб M2A1 - два. Боєзапас може складатися з набоїв M855 або чергувати 4 набої M855 і один трасер M856.

Гвинтівковий боєзапас калібру 7.62x51 мм зберігається в картонних коробках та металевих коробах M2A1, 20 набоїв у коробці, 23 коробки, сумарно 460 набоїв, у коробі. Це відноситься до набоїв M62, M80, M118, M118SB, M118LR, M993 та ін.

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Для боєзапасу до кулеметів калібру 7.62х51 мм використовуються металеві короби М19А1, що містять дві стрічки на 100 набоїв, кожна укладена в картонну коробку та бандольєр. У фанерну скриньку стають чотири короби М19А1, сумарною місткістю 800 набоїв. Боєприпаси для станкових кулеметів та "мініганів" калібру 7.62х51 мм можуть пакуватися в контейнери М548 місткістю 1500 набоїв, по 750 набоїв у стрічці.

Пістолетні набої 9х19 мм пакуються в картонні коробки по 50 штук і металеві короби М2А1, 20 коробок у металевому коробі, сумарно 1000 набоїв.

Набої калібру 12,7х99 пакуються в трьох варіантах: 1. 2х105-ти патронні стрічки в ящику; 2. 2х100-а патронні стрічки в ящику; 3. 2х120-ти патронні стрічки в ящику.

Малюнок 6.8 – автор за кулеметом M2 Browning .50 caliber

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.

Олександр Дідур, Михайло Шевенко, Павло Тельнюк

НАБОЇ ДЛЯ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ. ДОВІДНИК МОЛОДШОМУ КОМАНДИРУ ЗСУ, НГУ, ТрО УКРАЇНИ.

Захист Вітчизни, незалежності і територіальної цілісності є священним обов'язком кожного її громадянина – Конституція України.

Авторський колектив висловлює вдячність усім, хто висловив свої побажання та зауваження під час підготовки книги до друку. А також: **Ігору Васильовичу Стеценку – ТОВ «Адміральська варта», м. Київ; Світлані Іванівні Василині – директору ВПУ-20, м. Львів; Богдану Дмитровичу Дудину – заступнику директора ВПУ-20, м. Львів; Юрію Івановичу Гамаль – військовому комісару, м. Львів; Євгену Вольнову – блогеру міста Києва, спонсорам та простим громадянам України, що зібрали кошти на видання.**

На 2-і та 3-і сторінці обкладинці – герой України Симон Петлюра.

Всі назви та література представлені мовою оригіналу.

Не для продажу.

Всі права захищені. Друкування можливе тільки за згодою авторів.

inquisitor9@ukr.net; **gold_kogort@ukr.net**

Телефони для довідок:

+38067-777-44-32; +38097-406-58-32; +38097-312-93-81

Дизайн: Іван Михайлович Шевенко – НГ України.

QR-код для підтримки нових видань:

Підписано до друку 23.01.2023

Формат 64*90/16

Друк офсетний. Гарнітура таймс.

Ум. друк. арк. 6,04. Обл. вид. арк.. 7,78

Тираж 3000 примірників

Зам. № 22- 0499

Віддруковано ТОВ "Новий друк"

02090 м. Київ, вул. Магнітогорська,1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 144 від 28.07.2003 р.

тел. 044-451-48-13

Не для продажу! Волонтерським коштом для ЗСУ.